

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Uj párt

alakult Romániában, amely minden eddigi párttól különbözik. Különbözik összetételében és különbözik célkitűzéseiben is. Amíg a régebbi pártok egymás ellen, egymás terveinek keresztelésére és a választási harcokban való győzelem révén a kormányhatalomra törekedtek, addig az új pártnak első és legfontosabb feladata éppen az egészségtelen versengés kiküszöbölése mellett az összes építő erőket a nemzet és állam érdekeinek szolgálatába állítani. Az átmenet a politikai életnek ezen új vágányaira nem nehéz, mert az előkészületek megtörténtek már tavaly a pártok uralmának felszámolásával és a Nemzeti Ujjászületés egységes Frontjának kialakulásával. A Nemzet Pártja tulajdonképpen folytatja azt a munkát, melyet a Front megkezdett azzal, hogy a szervezet alapjait lerakta. Egyetlen párt jellegével bírt a Front is és ezt a jelleget a kötelező párttagsággal a Nemzet Pártja csak még jobban kidomborítja. Államvédő és államszolgáló jellege, kicsinyességek fölöttisége, az egyéni érdekeknek a közösségi érdekek alá való rendelése kitérít abból az egyetlen tényből is, hogy a pártnak vezetését, védnökségét maga Ófelsége vállalta. A felségjogok gyakorlása összeolvad ilyen módon a nemzet jogainak gyakorlásával és mindkettő az uralkodó kezében összpontosul. Ófelsége tíz éves országglása alatt számtalanszor tanubizonyosságát szolgáltatta, hogy a korona viselését nem dísznek tekintti, hanem magára vállalt komoly és felelősségteljes kötelezettségek; komoly és felelősségteljes időkből bátor elhatározással irányította az állam hajóját és amikor most Európa és talán az egész világ sorsának újrendezése előtt áll az emberiség, a legtermészetesebb gesztus volt, hogy a Nemzet Pártjának életrehívásával ő maga állott ennek élére.

Az elvi jelentőségű nyilatkozatok és hivatalos megnyilvánulások után ma már azt is tudjuk, hogy az egyetlen pártrendszer nem jelenti a nemzetkisebbségeknek természetes jogaikban való prokuruszteszi megcsontítását. Rendeletörvény intézkedik, hogy a nemzetkisebbségi állampolgárok a Nemzet Pártjában külön csoportokba vetetnek fel nemzetiségi hovatartozásuk feltüntetése mellett. Hangsúlyozza a rendeletörvény, hogy a pártba való beiratkozásnak statisztikai jellege van, tehát hivatott eldönteni az egyes népcsoportok közötti arányt is az országban. Eppen ezért, ha a romániai magyarság már a népi közösségek megalakítása alkalmával is tömegesen sietett jelentkezni, úgy ez most kétszeres kötelesség. A pártba való beiratkozás nemcsak kötelezettségek vállalását jelenti, hanem a jogok gyakorolhatóságának feltételét is. Az állami berendezkedés totalitárius alapon történik és ezt a totalitást kifelé, az állampolgárok felé is a párthoz való tartozás juttatja kifejezésre. A jogok legnagyobb részének gyakorolhatása a párttagságtól függ. Ha tehát a magyarság a maga különleges nemzeti jogait érvényesíteni kívánja, úgy ez csak az egységes és egyetlen pártban keretein belül történhetik. Ezért fontos, hogy a magyarság kivétel nélkül jelentkezzen majd a pártba való felvétel céljából. A beiratkozások július elsején kezdődnek és a helyi hatóságok mindenütt megteszik majd a szükséges intézkedéseket, hogy ez a felvétel a pártba fennakadás nélkül mehessen végbe.

A romániai magyarság az elmúlt két évtized alatt beigazolta, hogy törvénytisztelő, munkás, építő eleme ennek az országnak. Ez a magatartása az idők folyamán nem változott, csak nyilvánvalóbbá vált. A magyarság meg fogja tenni kötelességét az idők új változásai közepe is. Szívesen hallgattuk Ófelsége szavait, hogy ezentúl nem szavakra, hanem tettekre lesz

szükség. Ezekből a tettek közül kivesszi részét a magyarság is és ezért hatott reánk nézve még külön is megnyugtatóan Ófelsége kijelentése, hogy a jövőben mindenkit tettei, cselekedetei és

a pártban kifejtendő munkája, a párt keretein belül elérendő teljesítményei után ítélnek meg. Biztosak vagyunk benne, hogy a magyarság munkája kielégítő lesz.

A német-francia fegyverszüneti szerződés feltételei

Pétain tábornagy ismertette, hogy miért kényszerült elfogadni Franciaország a német feltételeket. Az ellenállás csak hiábavaló véráldozat lett volna. A francia nép Anglia áldozata

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: Egyrészt a német birodalom vezére és a német véderő legfőbb parancsnokának megbízásából Keitel vezérezredes, másrészt a francia kormány kellő felhatalmazásával ellátott meghatalmazottak: Huntzinger hadsereg-tábornok, a meghatalmazottak elnöke, Noel nagykövet, Leluc altengernagy, valamint a légi haderő két tábornoka a következő fegyverszüneti szerződést irták alá:

1. A francia kormány intézkedik, hogy Franciaországban, a francia gyarmatokon, a védőövi és mandátum területeken, valamint a tengeren a német birodalom elleni harcok nyomban beszüntessenek. A francia kormány elrendeli, hogy a német csapatok részéről már körülzárt francia kötelek a fegyvert haladéktalanul letegyék.

2. A német birodalom érdekeinek biztosítására a mellékelt térképen megjelölt vonalig az északra és nyugatra fekvő francia államterületet német csapatok által tartja megszállva.

3. Franciaország megszállott területein a német birodalom gyakorolja a megszálló hata-

lom valamennyi jogát. A megszállott terület hatóságát és szolgálati helyét a francia kormány haladéktalanul utasítja arra, hogy a német katonai parancsnokság rendelkezéseinek tegyenek eleget és a német parancsnoksággal korrekt módon működjenek együtt. A német kormány szándéka az, hogy a nyugati partok megszállását az Angliával szemben lévő ellenségeskedés megszüntetése után a feltétlen szükséges mértékben korlátozza. A francia kormánynak jogában áll, hogy kormányzati székhelyét a meg nem szállott területen bárhol kiválassza, vagy ha kívánja, akár Párisba is áthelyezheti. Erre az esetre a német kormány a francia kormánynak és központi hatóságainak minden szükséges könnyítést biztosít, hogy a megszállott és meg nem szállott területek igazgatását intézhesse.

4. A francia szárazföldi, vízi és légi véderők még később meghatározandó határidőn belül demobilizálандók és leszerelendők. Ez alól csak azok a kötelek mentesek, melyek a beisó rend fenntartására szükségesek.

A német kormány nem tart igényt a hadiflottára

5. A fegyverszünet betartásának biztosításul mindazok a páncélkocsiknak, páncélosok elhárító fegyvereknek, hadirepülőgépeknek, légelhárító ágyúknak, gyalogsági fegyvereknek, vontatóeszközöknek és löszereknek rongálatlan kiszolgáltatását kívánja a német kormány, a mely fegyverek a francia véderő kötelek részéről Németország ellen harcban állottak.

6. Azok a különböző fegyverek, amelyek Franciaország meg nem szállott területein vannak, német, illetve olasz ellenőrzés alatt raktározandók, illetve biztosítandók. Hadieszközök gyártása a meg nem szállott területeken azonnal megszüntetendők.

7. A megszállandó területek valamennyi szárazföldi és partí erődjét, fegyvereket, löszereket és mindennemű hadieszköz állományt, valamint telepet sértetlenül kell átadni. A német főparancsnoksággal pontosan közölni kell az előkészített robbantási időgépes gyújtókat, hadianyagzárakat. Ezeket német felszólításra francia erőknek kell eltávolítani.

8. A francia hadiflottát annak a résznek kivételével, amely a francia gyarmatterületi érdekek megóvása céljából a francia kormány rendelkezésére marad, közelebbről meghatározandó kikötőkben kell összevonni és ott német, illetve olasz ellenőrzés alatt lemozgítani és leszerelni. A kikötők kijelölésére nézve a hajók békebeli állomáshelye lesz

mérvadó. A német kormány a francia kormánynak ünnepélyesen kijelenti, hogy a francia hadiflottát, amely német ellenőrzés alatt álló kikötőkben van, nem szándékozik a háborúban a maga céljaira felhasználni, olyan egységek kivételével, amelyek partí őrzésre és akna-eltávolítás céljaira szükségesek. Ünnepélyesen és kifejezetten kijelenti még a német kormány, hogy a békekötéskor nem szándékozik a francia hadiflottára igényt támasztani. A francia gyarmati birodalom érdekeit szolgáló rész kivételével, valamennyi Franciaországon kívül lévő hajót Franciaországba kell visszarendelni.

9. A francia főparancsnokság kötelezi magát, hogy pontos adatokat szolgáltasson valamennyi Franciaország részéről lerakott aknáról, aknazárról, valamint minden egyéb kikötői és partí előtér-zárról és védelmi, valamint elhárítási berendezéskedéssről. Az aknazárak eltávolítását, amennyiben a német főparancsnokság kívánja, francia erők tartoznak elvégezni.

REPÜLŐGÉP NEM HAGYHATJA EL FRANCIAORSZÁGOT.

10. A francia kormány kötelezi magát, hogy a rendelkezésére maradó véderő semmiféle részével és semilyen módon nem hajt végre ellenséges cselekedetet a német birodalom ellen. Ugyanúgy a francia kormány megakadályozza, hogy a francia had-

erőhöz tartozók elhagyják az országot és bármennyi fegyvert Angliába, vagy egyéb külföldre kiszállíthatnak. A francia kormány megtiltja a francia állampolgároknak, hogy olyan államoknak szolgálatot tegyen, amelyek a német birodalommal még háborúban állnak, vagy Németország ellen harcolnak.

11. A francia kézben lévő mindennemű kereskedelmi hajók, beleértve a parti és kikötői járműveket is, további intézkedésig nem hagyhatják el kikötőiket. A kereskedelmi forgalom újrendezése a német, illetve olasz kormány hozzájárulásától függ.

12. Valamennyi francia földön lévő repülőgép elindulása azonnal megtiltandó. Minden gépet, amely németek hozzájárulása nélkül elindult, a német légi fegyvernem ellenségesnek tekint. A francia kormány

A német kormány felmondhatja a fegyverszüneti szerződést

16. A lakosságnak a megszállott területre való visszatérését, illetékes német tényezőkkel egyetértésben kell végrehajtani.

17. A francia kormány kötelezi magát, hogy megakadályozza a gazdasági értékek és készletek elszállítását, ezek fölött csak a német kormánnyal való egyetértésben lehet rendelkezni.

18. A német megszálló csapatok ellátásának költségeit a francia kormány viseli.

19. A francia őrizetben lévő német hadi- és polgári foglyokat, akiket a német birodalom javára elkövetett cselekedetek miatt tartóztatnak le és ítéltek el, haladéktalanul át kell adni a német csapatoknak. A kormány kötelezi magát a francia birtokokon, gyarmatokon, védőövi területeken és mandátumos területeken lévő németeket, akiket a német kormány megnevez, nyomban kiadni. Kötelezi magát annak megakadályozására, hogy német hadi- vagy polgári foglyokat Franciaországból, francia birtokokra, vagy külföldre szállítsanak.

20. A francia véderőnek német hadifogság-

Petain tábornagy védőbeszéde

A Német Távirati Iroda közli: Petain marsall kedden este rádióbeszédet intézett a franciák néphez és ebben beszámolt arról, hogy milyen indokok következtében írta alá a francia kormány Németországgal és Olaszországgal a fegyverszüneti egyezményt. Petain marsall hangzott, hogy

ugy Anglia, mint Franciaország illúziókban ringatták magukat

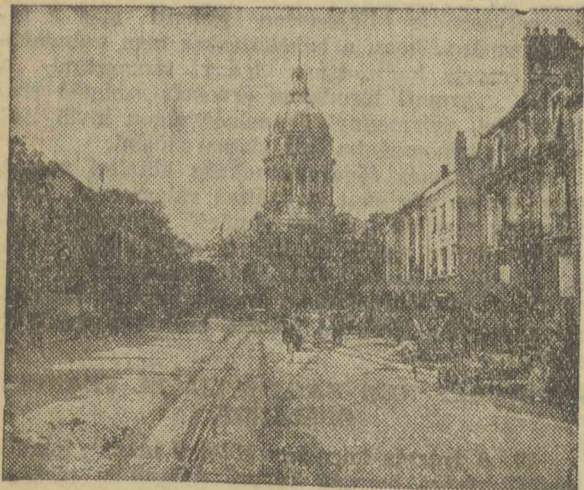
katonai erejük és a gazdasági blokádnak hatása felett. Egy háborút nem lehet csak arannyal és nyersanyaggal megnyerni. A győzelem a katonai erőktől és azoknak jó felhasználásától függ. Emlékeztetett a tábornagy a flandriai, aisei és sommei ütközetekre, amikor az ellenség néhány nap alatt bonyomta a francia vonalakat és meghódította Franciaország legnagyobb részét. A menekültek mozgalmá oriai méreteket öltött.

Nyolc millió francia és másfél millió belga teljes felfordulást idézett elő a front mögött.

Június 15. után az ellenség átkelt a Loire folyón és a még megmaradt francia területre támadt. Ilyen nagyarányú támadással szemben megszűnt a hadsereg ellenállása és a kormány előtt csak két út állt nyitva. Helyén maradni, vagy pedig a tengerentúlra menekülni. A kormány úgy határozott, hogy Franciaországban marad, hogy fenntarthassa a francia nép egységét és képviselhesse azt az ellenség előtt. Ilyen körülmények között

a becsület és az ésszerűség nevében is kötelességünk volt elfogadható fegyverszünetet kötni.

Ez meg is történt és a háború véget ért. A nemzeti gyász napján zászlónk nem hullott le. A

Boulogneban a város bombázása közben is sértetlen maradt a Miasszonyunkról elnevezett gyönyörű templom.

köteles a megnem szállott területen lévő valamennyi idegen repülőgépet a német véderőnek átadni.

13. A francia kormány kötelezi magát a német csapatok által megszállandó területek valamennyi telepét, általában mindent, ami a véderő állományhoz tartozik, sértetlenül kiadni a német csapatoknak. Így a német csapatok számára ipartelemek, hajógyárak a mostani állapotban kell megmaradjanak, vonatkozik ez valamennyi közlekedési eszközre, vasutakra és az egész távbeszélő hálózatra.

14. A francia területen valamennyi rádióállomás azonnal beszünteti adását.

15. A francia kormány kötelezi magát, hogy a német birodalom és Olaszország átmeneti áruforgalmát a megnem szállott területen át a német kormány részéről követelt terjedelemben végrehajtsa.

ban lévő tagjai a békekötésig hadifoglyok maradnak.

21. A francia kormány kártérítésre kötelezett mindazokért a pusztításokért, rongálásokért, illetve elhurcolásokért, amelyek ebbe a szerződésbe ütköznek.

22. A fegyverszüneti szerződés végrehajtását német fegyverszüneti bizottság szabályozza és ellenőrzi. A fegyverszüneti bizottság további feladata, hogy biztosítsa ennek a szerződésnek szükséges összhangját az olasz-francia fegyverszüneti szerződéssel.

23. E fegyverszüneti szerződés akkor lép életbe, ha a francia kormány az olasz kormánnyal is megegyezést létesít az ellenségeskedések beszüntetésére.

24. A fegyverszüneti szerződés a békeszerződés megkötéséig érvényes, de a német kormány bármikor azonnali hatállyal felmondhatja, ha a francia kormány a szerződésben vállalt kötelezettségeknél nem tenne eleget.

fegyverszüneti feltételek súlyosak, de legalább a becsületet megmentettük. Elég erő áll rendelkezésünkre, hogy az anyaországban és a gyarmatokon a rendet fenntarthassuk. A francia kormány szabad marad és csak franciák fogják az adminisztrációt folytatni. A háborút Franciaországban veszítettük el és fennmaradt a kérdés, hogy folytassuk-e a gyarmatokon?

En nem akarom felesleges vért ontani és nem lennék méltó arra, hogy a francia népet

A francia külügyminiszter nyilatkozata

A Havas-ügynökség jelenti: Baudoin külügyminiszter a sajtó tudósítói előtt a fegyverszüneti feltételekről a következőket mondotta: A francia diplomácia vezetőinek helyzete, mint Önök is tudják, rendkívül kényes, mert Franciaország le van fegyverezve és területe megszállás alatt áll. Tudom, hogy Franciaországra szükség van a világnak és minden lelkiismeretes kormány azt kívánja, hogy Franciaország tovább éljen és fejlődjék. A történelem bebizonyítja, hogy a népek akkor aggódtak leginkább, amikor érezték, hogy Franciaország gyöngye. Ezeket a tanulságokat azokból a békeszerződésekből merítjük, amikor például 1815-ben, megállapították országunk határait és ez az időszak volt Franciaország történetében a leghosszabb békeperiódus. Tudom, hogy számíthatunk az Egyesült Államok barátságára, mert ennek bizonyítékát több ízben tapasztaltuk és nem kétkedem, hogy

e súlyos pillanatokban jobban számíthatunk az Egyesült Államok barátságára, mint a boldog időkben.

Azt is tudom, hogy számíthatunk az angol nép barátságára is, amellyel váll-váll mellett hősiessé harcoltunk. Churchill legutóbbi beszéde, amellyel súlyosan megsebesítette Franciaországot és amelyben lelkét adott nekünk a becsületből, nem fejezi ki az angol néptömegek érzelmeit.

MINEL ELŐBB LEZÁRNI A SZAMADÁSOKAT.

Azt hiszem, hogy a német kormány és nép, éppúgy, mint a francia nemzet és kormánya azt óhajtja, hogy minél előbb zárjuk le a számadásokat és

szüntessük meg az antagonizmust, amely annyi szerencsétlenséget idézett elő Németországban, Franciaországban és az egész világon. Kívánom és remélem, hogy az olasz nép és köztünk fennálló nézeteltérést eloszlatjuk, mielőtt még végeleges szerződés jönne létre és az összes függő kérdéseket rendezhetjük. Valójában e két ország között nincs olyan különbség, sem a latinság, sem a kereszténység szempontjából, amelyet a szolidaritás alapján ne

vezessem, ha ezt megtettem volna. Sem személyemet, sem roményemet nem helyeztem Franciaország területén kívülre. Most minden erőnket össze kell fogni, hogy megkezdjük az újjáépítést. A francia nép élete nehéz lesz és nem akarom önöket megsejteni és hazugságokkal átlatni, ami a múltban annyi bajt okozott. Bizznak jelenleg saját magukban és a jövőre nézve pedig gyermekeikben. Vereségünket restségünknek és az évezethajlásnak köszönhetjük. Petain marsali végül felhívást intézett valamennyi franciához, hogy az újjáépítés munkájában együtt dolgozzanak.

FRANCIAORSZÁG ÚJ ÉLETET KEZD.

Berlinből jelenti a DNB: A német sajtó bőségesen foglalkozik a Németország és Franciaország, valamint az Olaszország és Franciaország között megkötött fegyverszüneti egyezményrel. A fegyverszüneti feltételekről írva, a Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy azok megfelelnek ama ténynek, amely szerint Franciaországot legyőzték abban a háborúban, amelyet saját maga és Anglia befolyására minden ok nélkül megindított. Ezek a feltételek hasonlóképpen megfelelnek a német érdekeknek.

Meg kell akadályozni, hogy Franciaország újból megkezdhesse az ellenségeskedéseket, hogy ezáltal Németország biztosíthassa magát mindaddig, amíg Anglia ellen folytatja a háborút. A Völkische Beobachter azt írja, hogy a fegyverszünet katonai szempontból megőnéti Franciaországot, de lehetőséget nyújt arra, hogy új életet kezdjen.

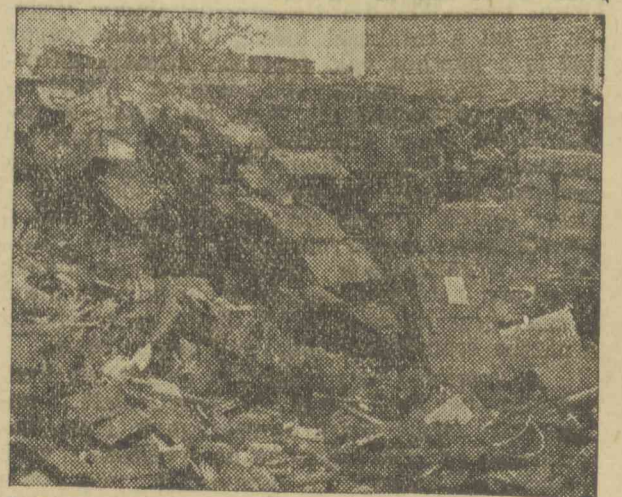
MEGAKADÁLYOZZAK AZ ÉRTÉKEK PUSZTULÁSÁT.

A Havas-iroda jelenti: A Németországgal kötött fegyverszüneti megegyezés értelmében a drótnélküli táviróállomások francia területen nyomban kötelesek működésüket beszüntetni. A megszállott területen a drótnélküli táviróállomások működését szabályozni fogják, remélhetőleg liberális módon. Az intézkedés a német nagyvezérkar rendeletére történt, mert így akarják megakadályozni, hogy ilyen úton jelzéseket adjanak le Olaszország és Németország ellenségeinek. A német megszálló hadsereg költségeit Franciaország viseli. A fegyverszüneti egyezmény több szakasza

megkönnyíti a francia területek megszállását, de megkönnyíti a francia nép életét is. Ugy a német, mint a francia kormány kívánja, hogy a lakosság hazatérjen és folytassa megszokott munkáját. A francia kormány és közigazgatás minden erejével azon lesz, hogy a vagyonok elpusztulását megakadályozza.

lehetne eloszlítani. A francia és olasz nemzetek hűek maradnak a civilizációhoz, amelynek fenntartása kötelességük is.

Ezekben a fájdalmas órákban a spanyol kormány, amelyhez bennünket annyi szál fűz, olyan segítséget nyújtott nekünk, amit sohasem fogunk elefelejteni. Minden bizalmam megvan az országom iránt és rendkívül fontosnak tartom, hogy súlyos kötelességeit teljesítse és hozzáfogjon az újjáépítés nagy munkájához. Ne kételkedjenek abban, hogy mindezen tehetséggel mel ehhez fogok járulni, de a siker érdekében szükségem van mindenki támogatására, elsősorban pedig az Önökére. Ne feledkezzenek meg arról, hogy Önöknek a tájékoztatás küldetésük, amely azonban felelősséggel jár és valamennyiünk érdekében teljesítsék hivatásukat. Emlékezzenek arra, hogy a haza és az egyetértés mindenekelőtt való. Kerüljenek el minden olyat, amely az egységet aláaknázhatná. Dolgozzanak szünet nélkül, hogy a francia nemzeti egység fennmaradjon és dicsőségessé váljon.

A franciák gyors visszavonulásuk közben arra sem érték rá, hogy a muniációs raktárakat magukkal vigyék, vagy felrobbantsák.

Elérkezett az Angliával való leszámolás órája

A német sajtó az angolok elleni hadjárattal foglalkozik. A szíriai francia gyarmati haderő engedelmeskedik a Petain-kormánynak. — Amerika nem ismeri el De Gaulle londoni kormányát. — Churchill beszéde a külpolitikai helyzetről

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelentik a német véderő főparancsnokság: Nyugaton nem történt semmi különösebb esemény. Június 26-ra virradó éjszaka repülőgépeink bombatámadást intéztek Közép-Anglia légitikói és ipartelepei ellen. Június 24-én Bayonne kikötője előtt bombatámadással felgyújtottunk egy 7000 tonnás csapatszállító hajót. Írországtól délre egy tengeralattjárónk megtorpedózta a Saranac nevű felfegyverzett angol hajót és másik két felfegyverzett kereskedelmi

hajót. A Saranac tartalma 12 ezer tonna volt. A közül a három Bristol-Blenheim típusu angol repülőgép közül, amelyek kedden újabb támadást kíséreltek meg Stavanger ellen, kettőt lelőttünk. A harmadik gép anélkül, hogy bombát dobott volna le, elmenekült. Azok a bombák, amelyeket az angol repülők június 26-ra virradó éjszaka Észak- és Nyugat-Németország felett dobtak le, katonai célpontokban nem tettek kárt. Négy polgári személy életét veszítette.

„Minden harci eszközt igénybe kell venni az angolok ellen“

Berlinből jelentik: A német sajtó rámutat arra, hogy most már elérkezett az Angliával való leszámolás órája. A Nachtausgabe ezeket írja: Minden harci eszközt igénybe kell venni egy olyan párt ellen, amely Angliát uralja és egy olyan nép ellen, amely Franciaország legyőzete után még mindig Nagy Németország elpusztítását kívánja.

Anglia éppen olyan jól tudja, mint mi, hogy következik az elhatározás pillanata.

A Berliner Börsenzeitung hangoztatja, hogy

Miért szakadtak meg az angol-francia kapcsolatok

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung újabb részletes cikkben ismerteti a francia—angol kapcsolatokat és e kapcsolatoknak legutóbbi napokban való diplomáciai fejlődését. A cikk hangoztatja, hogy nincs szó franciák által kötött különbékéről és a fegyverszünet csak azt az állapotot rögzítette le, amely az utóbbi napokban ténylegesen kialakult.

Angliát a helyzetről a francia felelős körök általában tájékoztatták

és többször felvetették a kérdést, vajjon milyen magatartást fog tanúsítani Anglia, ha a franciák kénytelenek lesznek letenni a fegyvert. Reynaud volt francia miniszterelnök már május 23-iki londoni útja során is jelezte ezt a lehetőséget. Június 11-én, Churchill utolsó franciaországi látogatása során teljes nyíltsággal feltárták a súlyos helyzetet. Pár nap múlva Petain marsall miniszterelnök és Baudouin külügyminiszter meg is kérdezték Churchill miniszterelnököt, mit tenne, ha Franciaország félbeszakítaná az ellenségeskedéseket. Ekkor Churchill kijelentette, hogy abban az esetben

Anglia tovább folytatja a küzdelmet és ha győz, úgy Franciaországot ismét nagygyá teszi.

Mindaz megmagyarázza, hogy az angol miniszterelnök legújabb magatartása, amelyre az ő kijelentései után nem lehetett számítani, Franciaországban milyen fájdalmas csodálkozást keltett. Növel ezt az a körülmény, hogy Franciaország mindent megtett, hogy ne kelljen kiszolgáltatni hajóhadát és légi fegyvernemét. Súlyosbította a helyzetet az is, hogy a legutóbbi napokban Anglia visszahívta Franciaországból nagykövetét. Campbell franciaországi angol nagykövet távozásakor azt mondta, hogy csak tájékoztatás céljából utazik vissza Londonba, de utólag derült csak ki, hogy a nagykövettel együtt a nagykövetség egész személyzete is elhagyta Franciaország területét. Ilyen körülmények között Corbin londoni francia nagykövet, aki mindig őszinte szószólója volt az angol—francia együttműködésnek, beadta lemondását. A francia kormány egyelőre nem gondol arra, hogy a nagykövetet helyettesítse és a feladatot csak ügyvivő fogja venni.

AZ UTOLSÓ FRANCIA HADIJELENTÉS.

A Havas-ügynökség jelenti: Június 25-én délelőtt adták ki az utolsó francia hadijelentést, amely a következőképpen hangzik:

„Június 24-én este az olaszok folytatták támadásaikat, de mindenütt visszautasították őket. A Colt de Seigne, Pigit, Saint Bernard, Monsenis, Pilon, Pierre Pintue és Coletta környékén lévő előőrsaink feltartóztatták a támadásokat. Egy ellentámadásunk eredményes volt és Menton városának nyugati felét visszafoglal-

brit vezető körök még mindig megkísérlik eltitkolni az angol közvélemény előtt a helyzet rendkívüli súlyosságát.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint mítsem ér az angoloknak az a kísérlete, hogy az emigránsok tömegének segítségével igyekeznek a nyugati civilizáció megőrzését hangoztatni. Az ilyen siralmas megnyilvánulásokkal a kontinentális elavult hegemoniát nem fogják fenntartani tudni.

tuk. Az ellenségeskedések június 25-én, kedden 0 óra 35 perckor valamennyi frontszakaszon megszűntek.

LONDONI JELENTÉS: SZÖVETSÉGES ERŐK AZ ELLENSÉGES PARTVONAL TÖBB HELYÉN PARTRASZÁLLTAK.

Londonból jelenti a Reuter ügynökség: Szövetséges erők az ellenséges partvonal több pontján partraszállásokat hajtottak végre. Csapataink felvették az érintkezést a németekkel és veszteségeket okoztak nekik.

A Reuter ügynökség újabb jelentése elmondja, hogy a szövetséges tengeri és katonai erők az angol légihaderő közreműködésével tegnap sikerült felderítést végeztek az ellenség partvonalán, ahol több ponton partraszálltak és érintkezésbe léptek az ellenséges csapatokkal. A harcok során jelentékeny eredményt okoztak az ellenségnek és sok értékes eredményt értek el a vállalkozás során. A szövetséges erők semmiféle veszteséget nem szenvedtek.

Német részről erről az eseményről nem érkezett jelentés.

AZ OLASZ HADIJELENTÉS.

A Stefani ügynökség közli a legújabb olasz hadijelentést, amely így hangzik: Az anyaországból és Északafrikából nincsen semmi jelenteni való a hadműveletekről. Keletafrikában sikertelen kísérletet

Az angol miniszterelnök nem bocsátkozik jóslásokba

Ezután Reynaudról beszélt az angol miniszterelnök, akit bator miniszterelnöknek nevezett és ezt a kijelentését az alsóház megtapsolta.

— Tudom, hogy Franciaország szevedései óriásiak voltak és mi még hasonló megpróbáltatásokat nem éltünk át, de ezt az okozta, hogy a csatatér nem volt akkora, mint Franciaországban. Kötelességemnek érzem kijelenteni, hogy nem egyezhetem bele abba, ami történt dacára annak, hogy annak idején hozzájárultunk ahhoz, hogy Reynaud felhívással forduljon az Egyesült Államokhoz. Reynaud azonban kijelentette, hogy az amerikai ígéretek nem kielégítőek, majd

kérte, hogy Franciaországot mentsük fel az angol—francia egyezményből reáharuló kötelezettségek alól. Az angol kormány erre haladéktalanul összeült

és azt üzentem Franciaországnak, hogy ha a francia hajóhadat, angol kikötőbe küldik, amíg a tárgyalások folyamatban vannak, az angol kormány megadja Franciaországnak a beleegyezését ahhoz,

tettek ellenséges repülők Asmara és egyik olasz katonai célpont támadására. Itt két ellenséges támadó repülőgépet lelőttünk.

Nápoly felett az ellenség tegnap légi portyázást kísérelt meg.

A támadást visszavertük és az ellenséges repülőket megfutamítottuk.

Most hozták nyilvánosságra a Palermo elleni vasárnapi légitámadás áldozatairól szóló kimutatást. E szerint a halálos áldozatok száma 28, köztük 8 férfi, 10 asszony és 10 gyermek, míg a sebesültek száma 178, túlnyomó részt asszonyok és gyermekek.

LESZEREL A KÖZELKELETI FRANCIA HADSEREG.

Ankarából jelentik: Mittelhauser tábornok, a közelkeleti francia hadsereg vezetője parancsot adott a közelkeleti francia haderő leszerelésére. A leszerelés a francia-német fegyverszüneti egyezmény értelmében történt. Ankarába érkezett hírek szerint összetűzésre került sor francia és angol csapatok között. Az angolok erőszakkal birtokukba akarták keríteni a kikötőben horgonyzó francia hadihajókat, de ezt a kísérletet visszautasították. Az az angol felhívás, amely szerint Peaux szíriai főkormányzót a bordeauxi kormány elleni magatartásra akartak befolyásolni, meghiúsultak.

CHURCHILL CINIKUS BESZÉDE AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN.

Londonból jelentik: Churchill kedden az alsóházban beszéde során a következőket mondotta:

— Az alsóházat mély szomorúság tölti el Franciaország és a francia nép sorsa miatt, a mely néppel a háborúban és békében hosszú ideig voltunk egybefűzve és amelyet magunkkal együtt úgy tekintettünk, mint az európai szabadelvű kulturának és a türelmes civilizáció virágzásának letéteményesét. Reméljük, hogy

a francia birodalom, melyet még tengeri hatalma védelmez, folytatni fogja a küzdelmet szövetségese oldalán.

Az angol kormány szívósan küzd a győzelemig és megszervezi a felszabadító hadsereget, de természetesen vannak olyan dolgok, amelyekben csak a franciák dönthetnek. Az angol kormány legjobb képességei szerint minden anyagi erejével támogatni fogja a franciáknak minden olyan mozgalmát, mely a nemzeti szocializmus leverésére irányul és ezzel együtt Franciaország szabadságjogának helyreállítását célozza. Nem tudom megmondani, hogy a bordeauxi kormánnyal kapcsolatban hogy alakul a viszonyunk, de mindenesetre

igyekezünk ezzel a kormánnyal érintkezésbe maradni, amennyiben ez a börtönrácsokon keresztül lehetséges lesz.

hogy a francia kormány megkérdezhesse milyen fegyverszüneti feltételeket kaphatnak. Ezen a ponton most egyelőre többet nem mondhatok, mert a helyzet egyelőre annyira bizonytalan és homályos, hogy

a közérdekkel ellentétbe állna minden véleménynyilvánítás.

Reynaud lemondása után az új kormány minden tőle telhetőt elkövetett, hogy biztosítsa a francia hadsereg feletti rendelkezési jogát, de bevallom meglepetéssel értesültem a fegyverszüneti feltételek nyolcadik cikkéről, amely szerint a francia hadihajók német vagy olasz ellenőrzés alá kerülnek, bár e cikkely ünnepélyesen kijelenti, hogy a német kormány az Anglia elleni háborúban ezeket nem kívánja felhasználni, de

ez az ígélet csak illuzórikus, mert a hadihajók parti őrségek ellátására felhasználhatók.

E kikötés alapján a német kormánynak módjában áll a francia hajóhadat bármikor igénybevenni, azonkívül a fegyverszünet felmondható akkor, ha

„a francia kormány azt megsértené”. Nem bocsátokozom jóslásokba — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök.

Hore Belisa kérdésre kijelentette, hogy reméli az angol parlamentnek nem kell olyan tapasztaloktól tartania, mint a francia parlamentnek és

Olasz lap Churchill beszédéről

A Corriera della Sera Churchill beszédéről a következőket írja: Az angol miniszterelnök kijelentései a cinizmusnak új megnyilvánulása volt. Ez a cinizmus jellemzi Nagy-Britannia politikáját és igazolja azt is, hogy

Anglia nem gondolt Franciaország tragédiájára,

hanem csak arra, hogy rátegye kezét a francia flottára. Franciaország elveszhet, megsemmisülhet, de ez nem érdekli Angliát, hanem csak a flotta és zsákmány, ami iránt érdeklődést mutat.

HERRIOT, BLUM, REYNAUD, MANDEL LONDONBAN.

Washingtonból jelentik: Huil külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya nem ismeri el a Londonban megalakult és De Gaulle tábornok vezetése alatt álló mozgalmat. Az Egyesült Államok továbbra is fenntartják a diplomáciai kapcsolatokat a francia kormánnyal. Bullit nagykövet továbbra is Franciaországban marad, hogy megvédje az amerikai érdekeket.

A Német Távirati Iroda jelenti: A News Chronicle című lap azt írja, hogy a francia nemzeti tanács támogatására Londonba utaztak Mandel, Herriot, Delbos, Blum és Reynaud volt miniszterek és miniszterelnökök. A Reuter hírszolgálati iroda egyik jelentése beszámol arról,

nem hiszi, hogy szükséges lesz, de minden intézkedést megtett a parlament működésének folytatására.

Churchill még kijelentette, hogy titkos ülésen tárgyalják meg a hadihelyzetet és a jövő héten reméli, bővebb nyilatkozatot tehet.

hogy Leon Blum, Herriot és Paul Boncour volt francia miniszterek Londonba érkeztek.

LÉGIPIADÓ KAIRÓBAN.

Iszlanbulból jelenti a DNB: A török belügyminiszter sajtónyilatkozatot tett és ebben kihangsúlyozta azt a nyugalmat és biztonságot, ami Törökországban uralkodik, továbbá kiemelte, hogy a lakosság bizalommal viseltetik a kormány iránt. A török belügyminiszter határozottan megcáfolta, mintha az országban egy „ötödik oszlop” működne.

Kedről szerdára virradó éjjel légiriadó volt Kairóban, amely 45 percig tartott. Ellenséges repülőgépet nem láttak.

VISSZATÉRNEK SPANYOLORSZÁGBÓL A FRANCIA MENEKÜLTEK.

Madridból jelenti a DNB: A Német Távirati Iroda klüön tudósítója írja a francia-spanyol határról, hogy keddtől kezdve Kelet-Franciaországban az országutak ellenőrzését újból a csendőrség vette át és a katonai ellenőrzést megszüntették.

A francia katonákat visszavonták a kaszárnyákba, ahol leszerelik őket.

Kedden indult el egyébként a menekültek első csoportja Spanyolországból vissza Franciaországba. Ezekkel a menekültekkel közölték, hogy a német katonák mindenkiel szemben korrektil viselkednek. Kijelentették, hogy azért hagyták el lakhelyüket, mert a németellenes propaganda valóságos riadalmat keltett körükben.

Oroszország fokozza gazdasági termelését, mert háborus veszélytől tart

Moszkvából jelenti a Reuter hírszolgálati ügynökség: A Szovjet területén levő ipari üzemek munkaidejének meghosszabbításával kapcsolatban a munkásszindikátusok uniójának központi tanácsa közleményt adott ki, amelyben ezeket mondja:

Az országot fenyegető háborus veszély megnövekedett.

A helyzet bizonytalanná vált és ezért országunknak meg kell erősítenie védelmét és gazdasági rendszerét. Az eddigi 6 órás munkanapot 8 órára növeltük. Ugyanakkor javasoltuk a kormánynak, hogy a hatnapos munkahetet hétre emeljék fel.

Folyik az új országépítés Finnországban

Az északi állam nemzeti vagyonának 12 százalékát vesztette el a moszkvai békében

Helsinkiből írják: Március 12-e történelmi dátum lesz Finnország számára. Akkor kötötték meg a moszkvai békét, amely véget vetett a dicső kis finn nép szabadságharcának. Nagy áldozatot kellett hozni ezért a békéért.

Finnország elvesztette területének mintegy 8 százalékát, kerekén 30.000 négyszögkilométert.

Megmaradt tehát 350.000 négyszögkilométer, ami annyit jelent, hogy területét véve még mindig a hatodik Európai nagyállamai között. Csak Szovjet-Oroszország, Németország, Franciaország, Spanyolország és Svédország nagyobb nála.

A Szovjetunióknak átadott területről mintegy 480.000 ember tért vissza a mai Finnországba. Megcsökkenett területen tehát megnövekedett a népsűrűség, ami a gyéren lakott Finnország szempontjából nem volna baj. Sokkal nagyobb baj, hogy Finnország értékes területeket volt kénytelen az oroszoknak átadni. Így a karéliei tartomány 24.000 négyszögkilométerével igen jelentékeny nemzeti vagyont képvisel. Finnország megművelt földterületének tíz százaléka szakadt el ezzel a tartománnyal. Erdőterületben 2,5 millió hektárt veszített itt Finnország, ami egész erdőterületének 10 százaléka. Elvesztett a legnagyobb fafeldolgozó ipara.

Elvesztett itt Finnország nagy elektromos erőtelepeket is,

közte második legnagyobb elektromos művét, amely a Vuoksi folyó vizerejét használja ki. Hét nagy fűrésztelep, négy szulfidgyár, két szulfidgyár, három nagy fakészőgyár, két papírgyár, két furnérfagyár és egy ládagyár is elvesztett a területátengedés következtében. De vesztett Finnország más ipari vállalkozásokat is, így vasipari vállalatokat, malmokat, egy nyers-

cukorgyárat, egy dobozgyárat és több textilgyárat.

Hangöben például, amely szintén az átadott területen van, az ismert gránitipar, üvegipar, robbanóanyag-vállalat és más üzemek kerültek Szovjet-Oroszországba. Körülbelül 40.000 ház volt azon a területen, amelyről Finnország lemondott. Köztük 10.000 városi épület, vagy azon házak romjai, amelyek abban a négy városban épültek, amely a békeszerződés következtében Oroszországnak jutott.

Az elvesztett területen 25.000 tejjgazdaság működött. A vasúti hálózat egyhatoda vesztett el, kerekén 1000 kilométer. Emellett a vasútvonal átadása elvágta a régi vasúti hálózatot és új építkezések váltak így szükségessé.

Finn közgazdászok szerint a nemzeti vagyon 12 százalékát vesztette el az ország az átadott területtel.

Ez nem jelentene magában véve súlyos katasztrófát, mert Finnország elég gazdag, hogy egészséges és életképes közgazdaságát újra felvirágoztassa. Ehhez azonban rendes viszonyok, a munkalehetőségek visszatérése, a világgazdaságba való bekapcsolódás kellenének. Az újjáépítéshez, amit a háborús rombolás és a területi veszteség okozott, pénzügyi segítségre lesz szükség. Finnországban megindult az építő munka és az újjáépítés. A megmaradt területeken kezdik helyreállítani a háborús pusztításokat. Lassanként eltűnnek a bombázások nyomai, újjáépülnek a községek és városok. Nagy életerő és bizakodás van a finn népen és ez fogja segíteni a jövő munkájában. A most dúló világháború és a világforgalomból való kikapcsolás természetesen megnehezíti az építőmunkát, de a finn akaraterő és lelkeség keresztül fogja segíteni ezt a nagyszerű népet minden nehézségen.

A bucarestii sajtó tükre

Romania: Öszintén beszélve, Franciaország vereségét nem katonai okokban kell keresni, mert a francia hadsereg technikai szempontból teljesen felkészült volt, a francia katona pedig közismerten a legjobb harcos. Így tehát azok a hiányok, amelyek ilyen hihetetlenül rövid idő alatt Franciaországot katasztrófába kergették, politikai és diplomáciai eredetűek. Ez a tény ma még szembeszökőbb, amikor a francia köztársaság jelenlegi szerencsétlenségében nem képes az egész nemzetre érvényes általános vezető elvet elfogadtatni, hiszen a két alternatíva után — a végsőig való ellenállás és a fegyverletétel — most harmadik lép előtérbe, amely csak növeli az előbbi kettő kockázatát.

A bordeauxi kormány akarata ellenére a gyarmatokon és francia birtokon történő további harc semmiben sem növeli a gyarmati csapatok erejét és harci esélyeit, ugyanakkor azonban növeli az anyaország nehézségeit és szerencsétlenségét. Magától értetődő, hogy a németek és olaszok által elfoglalt francia területeken annál nagyobb lesz ennek a ténynek kihatása, minél erőteljesebb a gyarmati haderők ellenállása. A mostani káotikus helyzetben, amikor Franciaországnak minden erejével arra kell törekednie, hogy újjáépítse az országot, az Európán kívül harcoló franciák küzdelmei nem jelentenek olyan mérvű ellenértéket, ami pótolni tudná az anyaország nehézségeit.

Bárhogyan is legyen, a fenti hibákat súlyosan, nagyon súlyosan fizeti meg a francia nép, amely mai szerencsétlenségében az egész világ — beleértve az ellenfelet is — tiszteletét, sőt rokonszenvét érdemli.

Universul: A francia-német fegyverszüneti szerződés aláírásának első politikai következménye a francia-angol szerződés teljes megsemmisülése. Nagybritannia és Franciaország között a szakadás teljes. A történelemben ritkán fordul elő ilyen gyors szakítás két nagyhatalom között, mint most Franciaország és Anglia viszonyában.

Ennek a szakításnak gyakorlati következménye lesz, hogy a brit hadsereg támadásokat fog intézni azok ellen a franciaországi támaszpontok ellen, amelyeket Németország Nagybritannia elleni hadjáratában felhasznál. Ez különben megtörtént Norvégiában, Hollandiában és Belgiumban is.

Curentul: A német-francia fegyverszüneti feltételek, valamint Petain tábornagnak Churchill beszédére adott válasza nagyban megkönnyíti a háború további fejlődésének megértését.

A fegyverszüneti feltételek szigorúak, de korántsem oly kemények, mint 1871-ben voltak. Logikus, hogy Németország elsősorban ki akarta vonni a további harcból Franciaországot és ugyanakkor biztosítani akarta magát, hogy az Anglia elleni hadjáratban a legteljesebb csend és nyugalom várható francia földről. A háború még nem fejeződött be: Németország biztosítani akarja magát egy esetleges hátbatámadás veszélyétől.

Rendkívül érdekes a fegyverszüneti szerződésnek nyolcadik pontja, amelyben a német kormány ünnepélyesen kijelenti, hogy nem tart igényt a francia hadiflottára és nincs szándékában felhasználni a francia hadihajókat, amelyek, mint ismeretes, német ellenőrzés alatt fognak állani, az angolok elleni harcban. A szerződésnek ez a szakasza finom és árnyalati lélektani tényt tükröz vissza. Kézenfekvő, hogy Németország nem akart hozzányúlni a francia érzékenységhöz, ami által megkönnyíti a jövőbeni együttműködést. Érthető, hogy mozdulatlanra kényszerítik azt a felet, amely fegyverszünetet kér, de óvakodni kell attól, hogy a kemény feltételek miatt gyűlölet szülessék lelkében, amely csak az első alkalmatlan pillanatot keresi, hogy kitörjön.

Petain tábornagy, francia kormányelnöknek Churchill Franciaországot támadó kijelentései után új fejezet kezdődik a francia-angol viszonyban. Kétségtelen, hogy Németország nagy tapintattal fogja kihasználni Churchill hevesességét: „Nun ist England Allein“ (Anglia most egyedül van) — mondják a németek. Minden valószínűség szerint július elején megkezdődik a szigetország elleni, elszántságban minden eddigit felülmúló harc és mert az idő nem a németek szövetségese, Németország igyekezni fog, hogy minimális idő alatt törjön le minden ellenállást. Ezután látjuk majd meg, hogy Anglia, miután saját területén szenved vereséget, miként fog vélekedni a francia fegyverszünetről.

A veszendő lelkek halásza

Budapestről írják: Hétköznapi kép, hogy időnkint a Duna felett fel-felharsan egy sikoltás, valamelyik hídon elszörnnyedően összefut a nép és hirtelen felbúg a rendőri mentőmotoros s a fehér hajó reszkető testtel, süitve fúrja a hullámokat valami vízbevesző fekete pont felé. Aztán már csak néhány köröző mozdulat, a rendőr a csónak pereme fölé hajól, gyors, beidegzett fogás s a motoros padlóján ott hever csukott szemmel, csapzottan valaki a nagy város emberbolyából, aki azt hitte, hogy a Duna mélye mindenre megoldás. Egy veszendő lelket ismét kihalásztak...

ÉVENTE KÉTSZAZ ÖNGYILKOSJELÖLT

A statisztika száraz tárgyilagossággal skatulyázza az öngyilkosságok módját és hidegen állapítja meg, hogy Budapesten a vízbeugrások száma évente átlag kétszáz s ebből a seregből körülbelül százkilencven halálra szánt ismét visszakerül az életbe. De ez csak alig tízegynéhány esztendeje van így. A dunai mentőőrségek felállítására előtt a vízbekerültek 20—25 százalékát sikerült csak visszahúzni a partra. Ez a régi és a mostani helyzet, két közönbös szürke aránypár: 200:50=200:190. De ha egy kicsit jobban megnézzük ezt a négy számot, akkor egyszerre fényleni, izzani kezdenek, mert az életmentés kötelezettségének paragrafusa mögött hősi küzdelmek, talpig emberek férficselékedetei bukkannak fel, olyasvalamik, amik túl vannak minden földi törvényemegszabta határon és a mivel sem törődő önfeláldozás nagyszerű példaképei.

MENTIK AZ ÉLETET...

— Kérem nekünk ez a dolgunk. Nincs benne semmi különös — feleli elhárítón az egyik melegszemű főtörzsőrmester s egyetlen szót sem mond többet. Pedig tudom, hogy éjszaka, egyesegyedül, a zajló jég közül, a saját élete kockáztatásával mentett meg egy asszonyt!

Egy dermesztően hideg, farepesztőfagyú téli hajnalon ott állt az újpesti rakparton, ahol oly mágnos az őrszem, mintha a Gobi sivatag kellős közepén volna és a fityülő szélben is meghallotta, hogy valaki nyöszörög az úszó jégtáblák között. Nem volt csónak és különben sem boldogult volna vele a jégtúrzásban. Ledobta fegyverét, bundáját, a parton egy járópadló hevert, amit az úszályokra vetnek kikötéskor. Ezzel és egy csákyával nekivágott a zajló Dunának. A padló híd volt a jégtáblák között, tutaj a szabad vizen. Minden lépéssel nőtt a veszedelem.

A jég recseg, reped, hasad. De valaki ott sodródik a fekete vizen és a rendőr megy! Végre a szerencsétlen közelébe jut s mikor utánanyúl, kettéhasad alatta a jég. Nem maga kapaszkodik ki, tapossa a fagyaló vizet s csak akkor gondol önmagára, amikor az öngyilkos asszonyt már ráemelte a deszkára... A befejezés? Előkerül egy másik rendőr, kötéllel partrahúzza mindkettőjüket. És mert ez éjszaka történetesen összetorlódtott a munka a mentőknél, a kocsit csak egy óra mulva ért ki az újpesti rakpartra. Az életmentő rendőrt 15 fokos hidegben úgy találták ott, csonttá fagyott ruhában.

— Azt hiszem nem lesz nagy baj! Sikerült felélesztenem — fogadta a mentőorvost és szederjés szájjával még nevetni is megpróbált.

Hát ez télen történt és télen minden nehezebb. Nyáron egyszerűbb az eset. Halk csobbanás az éjszakai Dunán s a motoros máris kifut. Az őrszem azonban nem lát mást, csupán néhány táguló vízgyűrűt a pesti rakpart mentén. Valami a hullámokba zuhan; kő, fa, ember? A fényező hiába kuta. Az őrség biztosat akar tudni. Egyikük sebtében nekevetkőzik és lemerül a mélyfekete vízbe, pedig nyolcméteres a Duna. Felbukik s másodszer, harmadszor is lemerül újból. Múlnak a percek. Három négy és fél, a végső határ, ezentúl ember a vízhalálból ritkán, ha visszatér.

A rendőr ismét felmerül, fúj, liheg, de diadalmasan emel a levegőre egy csapzott férfifejet. Egy negyedóra mulva a félhalott eszméletre térítve, horkolva alszik az őrház pircsén. Csak másnap ébredt fel a Rókusban. Annyira leverte lábáról az ital, hogy fogalma sem volt, mi történt vele. A doktorok elbeszéléséből tudta meg, hogy a Dunába tévedt s úgy feküdt a fenéken, akár egy elsüllyedt vasmacka.

— Ma vidám eset! — mondja a „vizesek” vezetője, — régen eltűnési akta vált volna belőle. Név, szám, megállapítás valakiről, aki elindult valahová s elveszett, mintha a szél fújta volna el.

Két epizód az elmúlt évtized több mint három ezer mentése közül. Számítalan hasonló volt, olyan is, amikor a lágymányosi Dunaágban a rendőr hosszú negyedóraig birkózott a hullámokban a makacs öngyilkosjelölttel s tűnő öntudattal vitte partra, ahol még csak annyi ereje volt, hogy sípjába belefújjon, azután maga is eszméletlenül zuhant a kimentett mellé.

Négy angol katona küzdelmes menekülése Norvégiából

Hogyan törtek át a sorsára hagyott hátvéd katonái az ellenség gyűrűjén

Londonból írják: Néhány nappal ezelőtt négy lesóványodott, szakállas, megviselt katona érkezett vissza kalandos utazás után Norvégiából Angliába. A négy katona, egy káplár és három közlegény, a szövetséges expedíciós haderőtől elszakadva bolyongott Középnorvégia úttalan utain, amíg végre sikerült egy csónakon visszatérniük Angliába. Heteken át tartó izgalmas kalandjaik során nem értesültek a világ eseményeiről és

csak Angliában tudták meg, hogy a szövetséges haderő már kivonult Norvégiából, amikor ők még utat kerestek a tengerparthoz. **MI TÖRTÉNT A GUDBRAND-VÖLGYBEN?**

A négy katona kalandja akkor kezdődött, amikor május elején Középnorvégiában heves harcok folytak. A hadijelentésekből jólismert Gudbrand-völgyben állott az angol katona ezrede. Az a század, amelyben a négy katona szolgált, azt a parancsot kapta, hogy fedezze az ezred visszavonulását. A század teljesítette is a parancsot a visszavonulásra és utasította a kazonban szorongatott helyzetbe került.

Végül is a parancsnok, miután látta, hogy további ellenállás esetén a századot megsemmisülés, vagy fogságba esés fenyegeti, kiadta a parancsot a visszavonulásra és utasította a katonákat, hogy **mindenki úgy igyekezzék menekülni, ahogy tud.**

Az ellenséges haderőtől körülvevett század kis csoportokra bomlott, mert úgy gondolták, hogy az aránylag szűk Gudbrand-völgyben hármás, négyes csoportokban könnyebben tudnak átcsúszni a német vonalakon, mintha egy tömegben igyekeznének visszavonulni.

Thomas Wyatt altiszt három közlegénnyel együtt indult a nehéz vállalkozásra, hogy a németektől megszállott völgyből kijusson a tengerpartra.

A négy katona két napon és két éjszakán át bujkált az ellenséges vonalak között. A német előőrsök többször rájuk bukkantak és üldözöbe vették őket.

A négy katonának azonban mindannyiszor

SZÁZSZOROS ÉLETMENTŐK.

Hála? ... A felügyelő legyint:

— Ugyan! A félresikerült öngyilkosságot restelik az emberek. Ritka az olyan, mint az a falusi kislány, aki kimentése után egyszerre csak betopant a mentőállomásra, hogy násmagyaúlv hívja megmentőjét. Viszont az is igaz, hogy akadt egy öreg suszter, aki angyalnak nézte rendőreinket. A mikor a mesterséges légzés visszahozta az ájulatból, megkérdezte, hogy a mennyországban van-e s nem hitte el, hogy csak a földön. „Nem lehet az instállom! — dünnyögte mély meggyőződéssel — a földön a rendőrök nem járnak fehér ruhában!”

Pedig hát egyáltalán nem légiés tünemények ezek a rendőrök. Keménykötésű, szalás legények még így fényképről is. Kilencen néznek farkasszemet a falról a révkapitányság látogatóival. Valamennyien százszoros életmentők.

— Tudniillik folytatódik az „angyaleset” — rendőreink éppen aznap kapták meg először a fehér ruhát és így esett meg az öreg tévedése.

GALAMB A VIHARBAN

Derűs! De az már megható, hogy a motoros nekifut a rómaiparti orkánban viharzó Dunának, hogy kimentsen egy vízbecsapódott galambot. **Ló,**

sikerült egérutat nyernie és megtörtént az is, hogy ellenséges csapatok közvetlen közelében haladtak el, anélkül, hogy azok észrevették volna őket. A négy angol katona a hegyeken át igyekezett utat találni a tengerhez. Két nap és két éjszaka étlen-szomjan bujkáltak a hegyekben. Végül egy kis parasztházra bukkantak, ahol megpihentek. Mind a négy katona mély álomba merült és csak a véletlen mentette meg őket a fogsága eséstől. Egyikük felébredt és észrevette, hogy a kunyhó felé német katonák közelednek. A németek már csak néhány méternyire voltak a kunyhótól, amikor a katona felébresztette társait és mind a négyen a padlásra menekültek. A német katonák megszállták a kunyhóban, de nem kutatták át a padlást. Nyilván nem is gondoltak arra, hogy ezen a vidéken, amelyet teljesen elfoglaltak, még ellenséges katonák bujkálhatnak.

IZGALMAS NAPOK A PADLÁSON

Az angol katonák három napon át tartózkodtak a németek által megszállt ház padlásán. A német katonák berendezkedtek a házban, egyik csoport feiváltotta a másikat és az angol katonák nem merték elhagyni rejtekhelyüket. A három nap alatt ismét kegyetlen nélkülözésben mentek keresztül. A padlásra ugyanis nem tudtak felvinni ennivalót és három nap és három éjszakán át egész táplálékuk mindössze egy-egy tábla csokoládé volt. Az éhségnél is jobban kínozta őket a szomjúság, mert négyüknek összesen két üveg víz állott rendelkezésükre.

A harmadik nap éjszakáján elhatározták, hogy mindenáron elmenekülnek a padlásról, mert a nélkülözéseket már nem bírták és remény nem volt arra, hogy az ellenséges katonák elhagyják a házat.

Éjszaka fél kettőkor, amikor a kis parasztház már elcsöndesedett, a négy angol katona óvatosan lekúszott a padlásról. A szobában több ellenséges katona aludt, de ezek

nem ébredtek fel az óvatosságra. A négy angolnak sikerült kijutnia a házból és észrevétel nélkül elsurrantak a ház körül álló őrszemek mellett is.

A négy elcsigázott, kiéhezett katona napokig vándorolt meg a norvég hegyek úttalan utain és szakadékaik között, amíg sikerült lejutniuk az egyik fjordhoz. Itt egy motorcsónakot szereztek, amelyen elindultak a tenger felé. A motorcsónak azonban elromlott és egy másik motorcsónakot is kellett rekvirálniuk. A fjordon történt motorozásuk során több ízben elhaladtak német motoros őrhajók mellett, ezeknek legénye azonban nem gondolta, hogy a motorcsónakon norvég parasztruhában utazó négy férfi angol katona.

Amikor kiértek a nyílt tengerre, egy norvég halász vállalkozott arra, hogy csatlakozik hozzájuk.

Motorcsónakon tették meg az utat az angol partokig.

A norvég halász átkalauzolta őket az aknamezőkön és huszonhét órák hajóút után a skót partoknál, a Shetland-szigetek előtt végre egy angol tehergőzös vette fel őket fedélzetére.

kutya, csóka szerepel még a vízbőlmentési lajstromon és ez a bizonyos margithidi csóka túltesz hála dolgában az embereken. Egyszerűen nem volt hajlandó elhagyni többé a rendőroket. Ott tanyázik a tutajházikó eresze alatt s úgy megszelídült, hogy barátai tányérból eszik. Megérezte megmentőben azt a nap sugarból, hullámcsillámlásból összefont derűt, amely a vizen élő emberek sajtóságaként, ott csillog a dunai rendőrök szemében is. Ebben az egyben nincs különbség közöttük. Vezetőjük ugyanazal a távolbanczó tekintettel mesél róluk — mintha most is a végtelen vizek síkján fürkésznék — akár csak azok a napbarnította, széltől cserzett arcú férfiak, ha a Dunáról beszélnek.

Aki csak egyszer is szembekerült velük, megérti a vizenjárók feltétlen bizalmát a dunai rendőrök iránt.

— Tudtam, hogy eljönnek értem! — zihálta egy vadevezős, akít a viharbafüledt nyári éjszaka emeltek ki a szentendrei sziget alsó csúcsánál, a déli szélverte méteres hullámok közül felborult csónakja mellől. — Tudtam!...

Éjszaka és nappal, dermesztő fagyban és izzó kánikulában ott állnak a parton és fürkészik a vizet. **A veszendő lelkek halásza. Szentiványi Jenő**

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 28-11

Li-Tai-Pe kínai verseiből

Fordította KUBAN ENDRE

Fehér rózsá, piros rózsá

Ablak mellett fehér rózsát himeztem,
a tű megszurta ujjam és véreztem,
és a selymen — ó, nem tehetek róla —
így lett fehér rózsából piros rózsá.

Sok férfi ment harcok küzdőterére,
velük férjem s tán most folyik a vére.
Mi az? Mit hallok? Patkó koppanása?
Az ő lova? Nem. Szívem dobbanása.

A könnyeim — jaj, későn veszem észre —
ráhullanak a készülő himzésre,
ráhímezem selyemre minden könnyem,
mindegyikből lesz ott fehér kis gyöngyszem.

Minden érted van

Soha nem tudtam,
hogyméért van világ,
föld, tenger
és sokféle ember.
Most már tudom:
mindent azért,
teremtettek,
hogy te légy
és én szeresselek.

Neked írom

Tánkán,
csak néhány szó,
de mégis arra jó,
hogy megmondjam
Nipponban
te vagy a nap,
a hold, a csillag,
a test, a lélek
és nekem, érte
szébb az élet.

(—) Hetenként két fogadónap van a megyei prefektúrán. A megyei prefektúra közli, hogy Tiran Emil dr. megyei prefektus ezentúl hetenként kétszer, kedden és pénteken fogadja a közönséget, amely ezeken a napokon délelőtt 11—1 óra között jelenhetnek meg a prefektus előtt.

— Megszűnt a bulgáriai sztrájk. Szófiából jelentik: Egész Bulgária területén megszűnt a sztrájk és a munkások újból megkezdték a munkát. Incidensek sehol sem jeleztek. (Rador.)

— Lemondott az eszt hadügyminiszter. Tallinból jelenti a Német Távirati Iroda: Reck tábornok, az eszt kormány volt hadügyminisztere lemondott. A tábornokot felmentették a katonai szolgálat alól is.

— Leszerel a svájci hadsereg. Bernből jelenti a DNB: A svájci hadsereg részleges leszerelése, amelyet a szövetségi tanács elhatározott, az idősebb korosztályok hazabocsátásával megkezdődött. Remélik, hogy a rendkívül nagyszámú menekült ügye is megoldást nyer olyanformán, hogy azok visszatérnek hazájukba. Hozzávetőleges számítás szerint egyedül Franciaországból 50 ezer katonára lépett át a svájci határon, amihez még hozzá kell számítani a polgári lakosságot is. (Rador.)

— Nem lótték agyon De Grelle belga rexista vezető. A Német Távirati Iroda közli: Az egyik spanyol lap azt közli, hogy De Grelle a belga rexisták vezetője egy délafrikai börtönben van letartóztatva. Agyonlövéséről elterjedt hírek tehát nem felelnek meg a valóságnak. (Rador.)

Háromszorosára emelik az amerikai repülőgépiparban dolgozó munkások számát

Huett ezredes, az Amerikai Légügyi Kereskedelmi Kamara elnökének véleménye a repülőgépgyártás fokozásáról

Newyorkból írják: Az amerikai repülőgépipar vezetőit teljes mértékben áthatja az a törekvés, hogy a Roosevelt beszédében elhangzott kívánásoknak eleget tegyenek. Mint ismeretes, Roosevelt elnök beszédében leszögezte, hogy az Egyesült Államok léghaderejének 50.000 repülőgépre van szüksége.

Ezenfelül azt kívánta, hogy a repülőgépgyártást úgy rendezzék be, hogy évente 50.000 repülőgép elkészítésére legyen képes az USA repülőgépipara.

A kérdésről most nyilatkozott az amerikai sajtónak John H. Huett ezredes, az amerikai Légügyi Kereskedelmi Kamara elnöke. Huett nem tartja lehetetlennek az évi 50.000 repülőgépes termelést. Nézete szerint a rendelkezésre álló telepek területének háromszoros megnagyobbítása, a motorgyárak területének megkettőzése, a teljes napi munkaidő bevezetése és a mostani munkáslétszám felemelése után ezt a tervet meg lehet valósítani.

— Az egész ipar abban a szerencsés helyzetben van, — mondotta Huett ezredes — hogy ezt a kiterjesztést rendszeresen és rendszeresen meg tudja oldani. Negyvenöt repülőgépgyárunk kö-

zül huszonhárom már is hadirendeléseket készít. A megkezdett fegyverkezési program és a szövetségesek, főleg az angolok rendelkezései már is emelték a termelési képességet és olymódon alakították át a gyártást, hogy

az évi 50.000 gép előállítását kívánó kiterjesztés még csak nehézségekbe sem ütközik.

Az ezredes elmondotta, hogy jelenleg 100.000 munkás dolgozik a repülőgépiparban, de nagy összegű költségek a repülőgépipari munkások újabb tömegeinek kiképzésére. A munkaerő tekintetében fennakadás nem lesz és remélik, hogy a jelenlegi munkáslétszámot könnyű szerrel megháromszorozzák.

Az Egyesült Államok repülőgépipari köreiből az a nézet, hogy a jelenleg nem hadirepülőgépet készítő telepek is átveszik a munka bizonyos részét. Rámutatnak arra, hogy

a tömeggyártás tökéletesíti a gyártási módszereket.

Egyes telepek majd berendezkednek egy bizonyos fajta gépek gyártására és akárcsak az autógyártásnál, bevezetik az „assembly line“ láncolatosszerű összeállítási rendszert.

— Szombaton hivatali munkaszünet. Bucarestből jelentik: Június 29-én, szombaton, Péter és Pál ünnepén a hivatalokban nem dolgoznak.

— Nem kapnak vasúti kedvezményt az országon átutazó külföldiek. Bucarestből jelentik: A minisztertanács május 31-én kelt 1301—1940 számú napjával megemlítette azt a határozatot, amely az országon keresztül utazó külföldieknek félszáz százalékos vasúti kedvezményt adott.

— Üresedésben van az aradi törvényszéki orvosi állás. Bucarestből jelentik: Az igazságügyi minisztériumhoz történő több törvényszéki orvosi állás van üresedésben. Így az aradi törvényszéki orvosi állásra is pályázatot hirdet az igazságügyi minisztérium.

— Tizenhatezer holland gyermek nyaral Ostmarkban. Bécsből jelentik: Tizenhatezer holland gyermek több hónapi tartózkodásra az ostmarki tartományba érkezik. Ilyen módon akarja az Ostmark megköszönni a világháború után Hollandia veledégszeretét, amelyet az osztrák és német gyermekekkel tanúsított. (Rador.)

— Milyen kártérítést fizet a CFR balesetből kifolyólag. Bucarestből jelentik: Az államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a vasúti balesetekből származó szerencsétlenségek miatt az alanti kártérítéseket fizeli: rokkantság esetén: elsőosztályú utasnak 400 ezer leit, másodosztályú utasnak 300 ezer leit, harmadosztályú utasnak 200 ezer leit. Részleges rokkantság esetén a betegség időtartamára: elsőosztályú utas naponta 500, másodosztályú utas 300 és harmadosztályú utas 150 lei kártérítést kap.

— Nyersanyag hiány miatt a magyar textilgyárak csökkentették termelésüket. Budapestről jelentik a DNB: A nyersanyag hiány miatt a magyar textilipar kénytelen volt termelését csökkenteni. Azok a gyárak, amelyek nem kapnak rendelést a hadseregtől, termelési kapacitásukat 40 százalékkal csökkentették és a munkások hetenként csak öt napot dolgoznak. (Rador.)

— A kairói olasz követség elindult hazafelé. Rómából jelenti a Stefani iroda: Mazzolini kairói olasz követ a diplomáciai személyzettel együtt Izstanbulba indult, ahol a Belgrádon keresztül érkező vonaton a római egyiptomi követség személyzetével megtörténik a csere. A római egyiptomi követ már előzőleg elhagyta az olasz fővárost és Svájcba utazott. (Rador.)

— Agyonsújtotta a villám. A szinte naponta megismétlődő zivataroknak eddig több ember esett áldozatul a Bánságban. A keddi esti zivatar áldozata Rabanov Sofia hatvanhárom éves szerbszentmártoni asszony volt, akinek a villám agyonsújtotta.

— A Blaskovits-telep egyes részei víz alatt. A Blaskovits-telepen levő Tichindeal uca és annak környéke a legutóbbi zivatar folytán víz alá került. Az útmenti árokban felgyülemlött esővíz nem talált lefolyást. A víz már a házakat fenyegeti és ezért az ottani lakosok kéri a városi főmérnöki hivatalt, hogy intézkedjék az eltömött árok kitisztításáról és biztosítsa a víz lefolyását.

(—) Spanyolországot elhagyják az amerikaiak. Bilbaólól jelentik: Tegnap 100 amerikai állampolgár érkezett a városba. Innen egy amerikai torpedóromboló szállítja a menekülteket hazájukba.

(—) Az öngyilkos diák meghalt. Beszámoltunk arról az öngyilkossági kísérletről, melyet Parvanescu Gheorghe, húsz éves fiatalember követett el. A diák érettségi vizsgára jelentkezett, de a vizsgája nem sikerült. Ez annyira lehangolta, hogy néhány nap előtt este revolverrel hasbalötte magát. A diákot súlyos állapotban a kórházba szállították. A gondos orvosi ápolás sem tudta már életét megmenteni és Parvanescu Gheorghe a kórházban meghalt.

(—) Halálozások. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Höhn Ferenc egy hónapos, Oancea Ioan 64 éves munkás, Kudriczy Péter 22 éves, Steiner, született Gussmann Rozália 61 éves háztartásbeli, Patelk Dragomir 29 éves napszámos.

(—) Születések. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szabó Antal pékségéd Rezső nevű fia, Herczog Béla cipész Ida nevű leánya, Jung Mihály hentes Ferenc nevű fia, Tringl József kereskedelmi alkalmazott László nevű fia és Plesz Mária háztartásbeli Krisztina nevű leánya.

CORSO mozi

Rendkívüli üdönség!

A francia filmművészet legújabb alkotása

Fenyegetés...

(Menaces)

A darab, cselekménye a most folyó háboru kezdetén játszódik le.

A főszerepekben:

Mireille Balin

Erich von Stroheim

John Loder

Ginette Leclerc

A háboru előtt

Az idegháboru

Emberek mindenhol

Otthon nélkül, család nélkül, jövő nélkül.
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Ionescu-Sisesti miniszter Temesváron

Ionescu-Sisesti földmivelésügyi miniszternek tegnap reggel kellett volna Temesvárra érkeznie. A vasúti forgalomban beállott zavarok miatt azonban a miniszter szalonkocsija csak Orsovaig jutott el. Ott a miniszter gépkocsiba ült és délután negyedhárom órakor megérkezett a temesvári királyi helytartóság épülete elé. A minisztert Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár, Tieran Emil dr. megyei prefektus, Demenescu Ioan, a helytartóság kabinetigazgatója, Jucu Cornelius kabinetfőnök és a mezőgazdasági intézmények vezetői fogadták. A miniszter résztvett a tiszteletére rendezett ebéden, délután pedig megtekintette a Mocsonyi-uradalom kisodai sertéshizlaldáját és a billédi kendergyárat. Ma csütörtökön a miniszter résztvesz Ócsanádön az ottani mezőgazdasági kísérleti állomás új laboratóriumának megnyitási ünnepségén.

(—) A Begába fulladt egy legény. Grin Pera Dusan, huszonegy éves beregszónémeti legény, át akart úszni a Begán. A fiatalember nem volt jó úszó, a víz sodra elragadta és megfulladt.

(—) Halálos késelés. Petac Dragomir, huszonkilenc éves ivandai legényt, amikor hazafelé igyekezett, késő este egy ismeretlen ember megtámadta és késszúrásokkal súlyosan megsebesítette. A fiatalembert beállították a temesvári kórházba, ahol tegnap meghalt.

(—) Ügyvédi hír: Dr. Oberst Zoltán ügyvédi irodáját III., Bul. Carol 3 sz. alá (Mária szobor mellett) helyezte át. Telefon: 20—38.

(—) Szombaton iktatják be Temesvár új román püspökét. Bucurestiből jelentik: Junius 29-én, szombaton, Péter és Pál napján déli 12 órakor, a királyi palotában ünnepélyes külsőségek között történik meg Tit. Simedria Bucovina érsekének, valamint Husi és Temesvár püspökének beiktatása.

A hités könyvszakértők temesvári csoportja csatlakozott a Nemzet Pártjához

A hités könyvszakértők és autorizált könyvelők testülete temesvári csoportjának vezetősége Esanu Gheorghe, a Nemzeti Bank temesvári igazgatójának elnökelete alatt ülést tartott. Ezen Esanu Gheorghe kifejezte hódolátát Öfelsége Carol király iránt, aki a román nép vezetője és aki nagy hőlességgel irányítja a román nép sorsát. Hangoztatta, hogy a Nemzet Pártja megalakításával felszólítják az ország összes erőit, hogy Öfelsége körül tömörülve dolgozzanak a nemzet fejlődése és konszolidálása érdekében. Az ülés résztvevői végül nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy csatlakoznak a Nemzet Pártjának programjához és a testület tagjainak építőmunkáját Öfelsége Carol király lábai elé teszik.

— A windsori hercegi pár kalandos menekülése Franciaországból. Madridból jelentik: A windsori hercegi pár kedden a Ritz szállodában elbeszélte kalandos menekülésének történetét az újságíróknak. Perpignanban napolg kellett várakozniuk a spanyol vízumra. Cannesben több német légitámadást éltek át. Az utolsó napokban már élelmet sem kaptak a vendéglőkben és a szállodákban és konzervekből éltek. A hercegnő kijelentette, hogy szívesen visszatérne Amerikába, de férjét mindenhova követni fogja. A herceg nem nyilatkozott a jövő terveiről.

Japán az indokínai határ mentén hadműveleteket kezdett

Sanghaiból jelentik: A Dél-Kínában harcoló japán hadsereg főparancsnoksága közli, hogy az indokínai határ irányában megkezdtek a hadműveleteket, amelyeknek célje hogy megakadályozzák a francia Indokínán keresztül Csang-Kai-Sek részére történő hadianyagszállítást. Kedden éjszaka a japán előőrsök elérték Lungseut, amely harminc kilométerre van az indokínai határtól.

A Stefani iroda közli: A japán lapok arról hoznak közleményeket, hogy a kormány elhatározta keletázsiai politikájának autarchikus alapokra való foktétését. Ebbe beleértendő Indokína és a holland-indiai szigetek is. Az Asahi Sin Bun vádat emel Anglia ellen, hogy nem hajlandó kiadni a japán ellenes lázadókat.

LEGUJABB

Kiválnak a török kormányból az angolbarát miniszterek

Istanbulból jelentik: Jól informált török politikai körökben a közeljövőben a kormány bizonyos átalakítását várják. A személyesere célja az lenne, hogy a török külpolitikának szigorú semlegességet akarnak biztosítani. Hír szerint a

miniszterelnök, a külügyminiszter és az igazságügyminiszter lemond, akik mindhárman angol barátságukról ismertek. Saracioglu lemondása azért is szükséges, mert Moszkvában bizalmatlanok iránta.

Német terv készül a háború utáni Európa gazdasági ujjszervezéséről

Rómából jelentik: A Piccolo berlini tudósítója beszámolót küld lapjának arról, hogy Hitler birodalmi vezér Schachtot megbizta, hogy dolgozza ki Európa háború utáni megszervezésére irányuló tervét. Ezt a tervet Hitler a háború befejezése után az érdekelt államok elé kívánja befejezése után az érdekelt államok elé kívánja terjeszteni. Schacht Hjalmar ezéri már érintkezésbe lépett a vezető német ipari és gazdasági szakemberekkel és legközelebb Belgiumba, majd Hollandiába látogat, hogy ott is érintkezésbe lépjen a kereskedelmi és ipari világ vezetőivel.

Schacht nemzetközi munkaszervezést dolgoz ki, hogy a lehető leggyorsabban megvalósítsa a szoros együttműködés elvét. Eszerint Nyugat-Európa iparosodását és Kelet-Európa mezőgazdaságát szolgálja a terv, amely így akarja elkerülni a túitermelés veszélyét. A háború után a tengelyhatalmak megszervezett gazdaságot kívánnak minden téren, amelynek keretében belül minden államnak meg lesz a saját feladata, de Európa, mint egy egységes gazdasági blokk szerepelne. (Rador.)

Londoni lap elismeréssel ír Carol király rádióbeszédéről

Urdărianu Ernest, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke tegnap meglátogatta a párt új székházát. Kísérelében volt Victor Moldoveanu vezértitkár. Urdărianu a Sturdza-palotában Gigurtu miniszter fogadta és vezette az irodákon keresztül.

A Daily Telegraph nagy részletességgel közli le II. Carol király rádióbeszédét és leírja azt a nagyarányú rokonszenv tüntetést, amely a királyi palota előtt folyt le, amikor beláthatatlan néptömeg élte az uralkodót. A tudósító

hangsúlyozza, hogy az egész román közvélemény csatlakozott a Nemzet Pártjához és megállapítja azt is, hogy a Nemzeti Ujjászűletési Arcvonal nem volt tulajdonképpen politikai párt, hanem csak egy szervezet, míg a Nemzet Pártja valójában totális párt. A lap megemlékezik az új amnesztia rendeletről is. A többi nagy angol lapok tudósítói szintén részletesen beszámolnak az uralkodó beszédéről és a Nemzet Pártjának megalakításáról.

A július hónapra érvényes maximális árak

A temesi királyi helytartóság árellenőrző bizottsága Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnökeletével tegnap ülést tartott. Először az Orsova. Lipna. Guttenbrunn és Karánsbeser vonatkozó maximális árakat vizsgálták felül, majd a temesvári városvezetőség által előterjesztett maximális árakat ellenőrizték, amelyek a jövő hónapban lépnek érvénybe. Warth Péter dr. alpolgármester és Loichita Eutim dr. városi tanácsnok közölték, hogy a jövő hónapra tervbevevett árak szerint csak a juhhús lesz két leiel drágább. A zsír ára a jövő hónapban is változatlan marad. Ezen kérdés körül hosszas, élénk vita volt és a bizottság végül elfogadta a város álláspontját. Balas hentesmester kérte, hogy a marha-

hús kilójának árát emeljék egy leiel. Ezt az előterjesztést is elutasította a bizottság. A vendéglők és kávéházak árainak felülvizsgálása alkalmából elhatározták, hogy az éttermeket és vendéglőket az eddigi három csoport helyett négy osztályba sorozzák. A volt luxuséttermek és a Schnur-féle étterem az első osztályba kerülnek. Az elsőosztályú éttermek menüinek árát két leiel emelik, a többi éttermekben a menü ára változatlan marad. A tűzifa árának kérdésével kapcsolatban úgy határozott a bizottság, hogy kéri fogja a minisztériumtól a tűzifa árának megállapítását, amely ár az egész helytartóság területén érvényben lesz.

A folytonos esőzés sok helyen áradást okozott és megzavarta a vasúti forgalmat is

A sok eső és zivatar a tavaszi áradások után ismét árvízveszéllyel fenyeget. Ami a folyókat illeti, azok — Sava Ioan mérnök, a Temes-Bega vízszabályozási társaság igazgatójának véleménye szerint — nem fenyegetnek áradással. A helyzet csak az Aranka csatornánál súlyosabb, mert a csatorna vize nem tud lefolyni. A felszerelt hatalmas szivattyú üzemben van, de az sem képes az egész vízmennyiséget levezetni és ezáltal a belvizek sem találhatnak rendes lefolyást. Különösen sok belvíz gyűlt össze Valkány és Bánlak környékén. Temesvárott a Behela-patak medre színültig megtelt vízzel, de azért pillanatnyilag nem fenyeget áradás. Veszélyről csak akkor lehetne szó, ha a Bega vízének szintje emelkedne, mert ez akadályozná a Behela vízének szabad lefolyását. Sok kellemetlenséget okoznak azonban a belvizek Mehalában, ahol a víz elöntötte a kertek és udvarok egy részét és víz hatolt be a házak pincéjébe is. Víz áll a Basarabiei, dr. Săgovici és Crisan uccákban. A torontáli úton az eső-

víz egyes helyeken annyira felgyülemlt, hogy a mélyebben fekvő lakásokba is beszivárgott.

A Bánság felett elvonuló vihar kedden este a telefonvonalakat is megrongálta. A vihar miatt megszakadt a telefonösszeköttetés Gyarmatával. Lippával, Kolozsvárral, Nagyváradal, Versecel és Nagykikindával is. A fővárossal való telefonösszeköttetés zavartalan maradt. A nagy esőzés a vasúti forgalomban is zavarokat okozott. A Bucuresti — temesvári fővonalat Topletz és Orsova között víz árasztotta el. A pályatest tizenkét méter hosszúságban került víz alá. Ezen a helyen a vasútigazgatóság lehetővé tette az utasok átszállását és így a Simplon is közlekedik, természetesen az utasok átszállásával. A gyorsvonat, amelynek tegnap reggel hét órakor kellett volna Temesvárra érkeznie, hat óras késéssel délután egy órakor futott be a temesvári pályaudvarra. Az áradás miatt keletkezett forgalmi akadályt két-három nap múlva sikerül eltávolítani és újból helyreáll a rendes forgalom.

Az új háborús színtér: Marokkó, Algír, Tunisz

Az európai háború megszűnésével, most az érdeklődés Afrikára terelődik, ahol előreláthatóan a mostaninál erőteljesebben lángol fel majd a harc. Elsősorban Észak-Afrika jöhet tekintetbe, amelynek jelentős része francia birtok. Amennyiben igazak az erről a földterületről érkező jelentések, úgy Tunisz, Algír és Marokkó, a három nagy északfranciaországi gyarmat, amely tulajdonképpen egyetlen óriási területű birodalomnak számít, nem engedelmessé válik a bordeauxi kormányzatnak és tovább folytatja az ellenállást. Ezt látszik alátámasztani az is, hogy Franciaország meg nem szállott részéből harci repülőgépeket láttak felszállni és tovarepülni dél felé, vagyis a légi flotta megmaradt része az afrikai gyarmati hadsereghez csatlakozik. A francia flotta nagy része szintén nem tartózkodik Marseillesben, vagy Toulonban, hanem a Földközi-tengeren cirkál, vagy a három afrikai gyarmat valamelyik kikötőjében horgonyoz. Tehát előáll majd az a helyzet, hogy

míg az anyaország aláírta a fegyverszüneti szerződést két ellenfelével, a gyarmatok tovább folytatják a háborút.

Érdemes foglalkozni Marokkóval, Algírral és Tunisszal, mert ezek sokat fognak még szerepelni és most ezekről a helyekről várhatjuk a hivatalos hadijelentéseket.

MAROKKÓ GAZDASÁGI JELENTŐSÉGE

Az Atlasz-hegység legnyugatibb országa Marokkó, amelynek egyik csücskét, a Gibraltárral szemben fekvő részt Spanyolország kapta meg azért, mert Nagybritannia igyekezett ezt a pontot egy általa erőltetett és katonailag képtelennek gondolt ország birtokában hagyni, hogy Franciaország esetleges imperialista törekvéseit ellensúlyozza. Spanyol-Marokkó nyugati részén húzódott meg Tanger, az a politikai csodabogár, amelyet a nagyhatalmak örökös féltékenysége teremtett meg. Ezt Franco tábornoknak, a spanyol nép Caudillojának katonai most elfoglalták és ezzel leszögezték, hogy nemcsak arra a területre, de

egész Francia-Marokkóra is igényt tartanak.

Amikor a franciák Abd-el-Krimet, Marokkó utolsó szabadsághősét napi 100—150 millió frank költségei és igen súlyos véráldozatok árán leverték, ez az óriási és déli felén határtalan terület az említett Tanger és spanyol rész kivételével Páris birtokába jutott.

Francia-Marokkó gazdasági jelentősége igen nagy. Gabonatermelésre alkalmas övezete tekintélyes és ezen a legjobb minőségű búza terem. Legelővidékén gazdag juhnyájak legelnek, amelyeknek tulajdonosai azonban

égő gyűlölettel nézik ma is a franciát.

Oázis rónája, amelybe egyszerű csatornahálózat szállítja a vizet, gyönyörű. Legnagyobb oázisa Marokkó és Fez, amelyeken a hasonlóvárosok állanak. Marokkónak 150.000 lakosa van. Uccáin vezetett csatornák szállítják a házakba a nélkülözhetetlen vizet, amely nélkül azonnal sivataggá válna a gyönyörű és az európai utazó előtt teljesen ismeretlen álmóvidék. Fezben széklik a Marokkói szultán, akinek azonban csak vallás. hatalma van a nép felett, mert az államhatalmat a francia kormányzó, rendszeren egy tábornok gyakorolja. Feznek 80.000 lakosa van. Szorgalmas iparosai látják el a gazdag oázisokat különböző cikkekkal, amelyek között különösen a mohamedán világ számára készült sipkák, papucsok, rézedények, bőrárak elsőrendűek. Marokkóból a franciák gabonát, datolyát, gyümölcsöt, gyapjút, fonalárukat vittek ki és helyébe igen nagy mennyiségű ipari cikkeket szállítottak.

ALGIR, FRANCIAORSZÁG „ZÖLDSÉGES KERTJE“

Algír Franciaország mai legértékesebb gyarmata. Egy napi hajójárára fekszik az anyaország egyik legnagyobb földközi-tengeri kikötőjétől, Marseilletől és

tavaszkor a frank-birodalom „zöldes kertje“.

Oiaz, zöldség, gyümölcs és dohánytermelése igen nagy. Ásványi kincseit még csak most kezdték igazán feltárni. Vasa, cinke, reze és olma, salétroma, kősója, fcszfátja, márványa és ami a legfontosabb, petróleuma is van. Borai világhírűek. Kivitelének 25 százaléka ez a cikk, amely-

ből sokszor olyan feleslege van, hogy nincs hordó elég, amelyben el lehetne raktározni. Az ember végelethetetlen szőlőkön halad át, ha Algír földjét meg akarja ismerni és csodálkozik a természet sokszor valóban nagyszerű bőkezűségén. Olyan fürtöket, mint ott, sehol sem lehet találni, még Kanadában sem, ahol a „góliát-szőlő“ terem.

A gazdag gyarmat fővárosa Algír, arabul El Dzsezair, az algériai tengerpart közepén áll, ott, ahol a pompás és művelt tengermedence kijárója fekszik. Nagyszerű kikötő és így nem is

Tunisz, az olaszok törekvésének célpontja

Tunisz, az olasz törekvések egyik célpontja, francia védelem alatt álló független ország, amelynek feje a tuniszi bej. A kormányzást azonban a francia kormány végzi, mert katonasággal megrakta a tartomány minden részét. A tunisziak könnyebben bele is törődtek ebbe az állapotba, mint az algériaiak és marokkóiak, mert Párisnak alig kellett fegyveres erőt alkalmaznia ellenük.

Ennek az afrikai gyarmatnak gazdag történelmi múltja van. Valamikor Karthago név alatt ejtette rémületbe a hatalmas római birodalmat. Egyik leglegendásabb szülőtte Hannibál volt, aki nemcsak korának, de a késő utókornak is legnagyobb hadvezére volt. Olyan haditetteket jegyzett fel róla a történelem, amelyek páratlanok. Gondoljunk csak a „Hannibal ante portas“ szállóigére.

Fővárosa Tunisz, ősrégi római város, nagyszerű vízvezetékekkel, amelyet a franciák állítottak helyre. Két laguna között fekszik, amelyek közül a keleti La Goletta nyílt összeköttetésben áll a tengerrel. Közel 200 ezer lakója van, akik közül a legtöbb bennszülött. A fehérek között a legnagyobb számot az olaszok és a zsidók foglalják el, akik mögött a franciák következnek. Az egykori Karthago Tunisztól keletre állott és

csoda, hogy ez lett a főváros. Az utazó előtt felejthetetlen látvány, mert Észak-Afrika minden szépségét első pillanatra felidéz. Egyeteme, múzeuma, tudományos intézetei és nagyarányú sporttelepei vannak. A kulturált és korszerű francia negyed mellett, ott van a titokzatos, görbe, ezerlépcsős uccákban bővelkedő arab városrész. Hatalmasan megerősítették és így

mint elsőrendű hadikikötő is számottevő.

250.000 lakosa van, de a szám állandóan nő. Második legnagyobb városa Orán, amely a gyarmat nyugati részében fekszik. Szintén kikötő, mintegy 180 ezer lakossal. Nagy települési helye még Constantire (a római korban Cirta) és Philippeville (a római időkben Rusciada), ahonnan vasút vezet a Szaharába. 60.000 lakója van és a turisták legkedveltebb kirándulóhelye. Nevezetesebb szaharai városai még Bizkra, Laghaut és Riguig, amelyek mélyen benn fekszenek a sivatagban, de közigazgatásilag Algírhoz tartoznak.

most kiásott romjai vetekednek Pompéji mesés gazdagságával.

Pún telepítés volt Utica is, amely a második pún—római háborúban gyáván Róma mellé állott. Cato, aki állandóan Karthago ellen izgatott, innen kapta meliéknevét.

A termelő és nyersanyagelőhelyekben gazdag tartomány, illetőleg gyarmat legészakibb pontján — amely egyúttal Afrika legészakibb csúcsa is, — a Blanko-fokon fekszik Bizerta. Nevét Itália hadbelépése óta sokat említik. Ez a nagyszerűen kiépített francia

tengeri és légi flottabázis ugyanis az olasz bombázók állandó célpontja lett.

Lakóinak száma (polgári lakosság) 25.000, de legalább ugyanannyi katonája és tengerésze van.

A tuniszi öbölből délre nyíló Hammamet-öböl táján fekszenek a szintén római alapítású Szusz (Hadrumentum), M'kalta (Tharsus) és a közelében álló Leptis minor romjai. Valamennyien régi dicsőség emlékei, amelyeknek azonban az egyre nagyobb hatalomra törekvő római utód: az olasz szemében nem indokolatlanul nagy jelentőségük van.

A
CAPITOL-ban

Egy anya drámai küzdelme gyermeke boldogságáért.

Az Apolloban

A Floridai kaland

A főszerepben:
Gary Cooper és
Merle Oberon

A kegyes
hazugság

Hilde Krahl
Ernest v. Klippstein
Otto Gebühr

= KÖZGAZDASÁG =

Saját devizával bárki importálhat bizonyos cikkeket

Nem kutatják a devizák eredetét

Öfelsége törvényrendeletet irt alá, amely szerint a külkereskedelmi miniszter behozatali engedélyeket adhat ki a törvényrendelethez csatolt listában szereplő nyersanyagokra és termékekre. Az erre vonatkozó kéréseket a törvény megjelenését követő negyvenöt napon belül kell benyújtani a külkereskedelmi miniszterhez s a szállítást december 31-ig kell lebonyolítani. Akik saját devizakészletüket használják fel, mentesülnek az alól a kötelezettség alól, hogy igazolják a devizák beszerzésének módját, valamint az alól is, hogy átadják a külföldi valutát a Nemzeti Banknak. A törvénnyel ellentétes rendelkezéseket felfüggesztik.

A törvényrendelethez csatolt listában a következő árúk szerepelnek: nyersbőr, cserzett bőr, transzmisszió szíj, nyersgyapjú, rongy, gyapjúfonal, teveszőrfonal, nyerselyemfonal, gyöngyragyog, stearin, halzsír, rizs, maslinaolaj, quebrechokivonat, kókuszdió, kakaóbab, kenderfonal, len és lenfonal, lencsérna és cipészecsrna, nyersjutta, szíral és manila, nyersgyapot, gyapothulladék, fonódák és szövődék melléknyersanyagai, rongy és szövethulladék, nyerskaucuk, kaucsúkfonal, szigetelővászón és szallag, kaucsúkhüvelyek és csövek, kaucsukkötések, külsőburkok, légzacsokk, ipari és műszaki használatra szánt kaucuk, Carnauba növényviaszok, gyanta, terpentinolaj, kauolin, kén, emeri-anyagból készült tárgyak, klingeritlemezek, nyersaszbeszt, kocsz, szénpárlatok és minden sűrűségű ásványolajok.

Vasérc, vas öntött vaslemez, félgártmányú

vas és acél és általában a vámtarifa 1016, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034-1038, 1039, 1040, 1049-1051, 1055-57 tételszám alatt felsorolt vas és acélkülönlegességek. Szegek, kampók, csavarok, fogaskerekek, állati vontatású gépek, asztalosszerszámok, anyacsavarok, franciakulcsok, reszelő, szalagfűrészek, spirálcavarok, vasfűrészek és minden más meg nem nevezett vasárú (1208. szak.)

Szíjak, kézihajtású mezőgazdasági gépek, vetőgépek, traktorok, malomhengerek, textiltételek, olajsajtók, textiltételek, varrógépek, fafeldolgozó gépek, (1237 szak.) keramika-vas- és fémfeldolgozó gépek, emelő, ásó készülékek, centrifugál-pumpák, víz és gázmérők, irógépek, gépek, szerszámok, hidraulikus és gőzturbinák, belsőfűtésű motorok, dinamógépek, elektromos mérőeszközök, házihasználatra szolgáló villanygépek, telefonfelszerelési villamosanyag, elektromos vezeték és kábelek, villamossági szénrudak. Kerékpárok, autókamionalkatrészek és szosszék, karosszériák, autóalkatrészek, motorbiciklik, régi ólom, felnem dolgozott ólom, cink, alumínium, nikkel, rézanyagok, sodronyok, drótfonatok, rézcsapok, rézcsövek, orvosi műszerek, légszűrők, manométerek, vegyszeti és fizikai műszerek, fémjódok, fémhigany, amoniumklorat, mezőgazdasági rovarirtó, textilvegyszeti és bőrcserzési anyagok, vegytechológiai különlegességek, chinin, alkoholdák és glukozék, egyszerű és összetett gyógyszerek, anilinfestékek.

A TERMÉSZET ÉLETE

A pókok életéből

Kedves olvasóim közül sokan hideg közömbösséggel olvassák e szerény közlemény címét, de remélem, a sok közül lesz egy-egy olvasó, akit érdekelni fog az, hogy vajon mit is akar ez az ismeretlen író ezekkel a semmittevő pókokkal, akik közül egy-egy, emberlaktá hely körül élő faj, éppen elég bosszúságot okoz a háziasszonyoknak. Kedves olvasóim, hogy a pókoknak milyen fontos szerep jutott a természet életében, mi sem igazolhatja jobban, mint az, hogy szembetalálhatjuk magunkat velük a leggonoszabban elzárt szekrény fiókjától a padlás félreeső zugáig. Jelen vannak ők a víz alatt, víz fölött, a föld alatt, a föld felett, fűszálon, virágszirmon, bokrok és fák koronái között és minden olyan helyen, ahol a természet életének reájuk szüksége van.

A pók a ragadozó rovarok csoportjába tartozik. Egyik-másik faja valóságos kejeleg a gyilkolásban. Mint az emlősök között a menyét, vagy a párduc. Áldozatuk megkerítéséhez fajnagyon különböző mód áll rendelkezésükre. Egyik faj a repülő rovarok összefogdosására valóságos remekbe készült hálót feszít ki, míg a másik pókfaj a hálóját mint egy csapdát készíti el, ahonnan nincs kiút a belekerülő rovar részére. Egyes faja a hálószerű pókoknak pedig olyan zeg-zugos hálót készíti, hogy abból meg éppen-séggel nincs kiszabadulása még az erősebb rovarnak sem, ha a sorsa oda viszi. Vannak közöttük, akik üldözve fogják el áldozatukat. De vannak olyanok is, akik, mint az orv-gyilkos, lesből fogják el a prédát. Ezek a leső pókok rendszeren olyan helyen húzódnak meg, ahol biztosak abban, hogy az áldozat, ha késik is, de meg kell, hogy jelenjen. Legtöbb leső pók a virágszirmonkat választja ki leshelyül, ahol még a természet is segítségére siet azzal, hogy olyan színnel ruházza fel, mint amilyen színe van a virágnak, hogy az áldozata észre ne vegye jelenlétét. Életterükhöz ragaszkodnak és iparkodnak rendeltartami azok között a rovarok között, akik között ők vannak hivatva a túlságos elszaporodást ellensúlyozni. Ők sem kivételesek ezek alól a törvények alól, mert meg vannak az őket ellensúlyozó kisebb-nagyobb rovarok, fürkész és utonálló darazsak, valamint egyes pókevő madárfajok.

A pók a gazdára nézve hasznos rovar, mert rendszeren azokból a rovarokból szedi áldozatát, amelyek vagy a kultúrnövények pusztítói, vagy a háziállatok vérszívói és a ház kellemetlenkedői.

A pókfajok közül kedves olvasóim elé hozom egy igen gyakori pókfajnak az életét, röviden ismertve.

A farkas-pók. Több válfaja él környezetünkben. Ezek közül kerülnek ki a pókfajok legvérengzőbbjei. Lakásukat a talajba kövek, vagy rögök alá rendezik be olyan helyeken, ahol ők akár lesből, akár kint portyázó vadászatok között, biztos zsákmányt találhatnak. Aknaszerűleg épített lakásuk kijáratából lesik áldozatukat, amit ha elfognak, lakásukba viszik és felfalják. De gyakran kint is vadásznak. Zacsókba rakott tojásait egyes faj a kikelésig magával hordozza, míg a másik faj a zacsokot a lakása közelében valami növényhez, a napsütésre erősíti. A parittyás farkas-pók a zacsokba rakott tojásain mint a kotló rajta ül és amint fiait kikelnek, azok az anyjuk hátára kapaszkodnak és anyjuktól csak akkor válnak el, ha már meg tudják az élelmüket keríteni. Anyjuk magával viszi fiait vadászatni, azok ellesik a vadászat mesterségét, közbe lemásznak anyjuk hátáról és a napsütésen játszadoznak. Az anyjuk által elfogott zsákmányt elfogyasztják. Veszély esetén az anya által megadott pissenő vészjelre anyjuk hátára menekülnek, aki védett helyre menekül fiaival, amíg a veszély el nem múlik. A kis pókokok amidőn életképessé fejlődtek, elhagyják anyjukat és a szülőhelyük közelében szétoszolva vadásznak apró rovarokra, hogy a közelgő őszi megerősödjének.

A farkas-pók mint léghajós. Amint soraim első részében említettem is, a pók mindenhol ott van, ahol az ő munkájára szükség van. Hogy a kívánt helyre eljuthasson, igen érdekesen gondoskodott arról a természet.

Szeptember, október hónap, amidőn közeleg az őszi, rövid néhány hétre újra visszatér a nyár, hogy búcsút vegyen a már haldokló gyermekeitől, a növények millióitól. Ez a vénasszonyok nyara. A farkas-pók fiatal nemzedékei ezt az időt használják fel arra, hogy új életteret keressenek maguknak. Szeptember végén, október

A májusi petróleumforgalom mérlege

Míg néhány héttel ezelőtt a kőolajiparban nagy fellendülés volt tapasztalható, a földközitengeri háború — az Excelsior jelentése szerint — károsan befolyásolta a romániai petróleumkivitelt. A román petróleum kiszállítása ugyanis háromnegyed részben tengeren történik és csak egynegyed részét szállítják a Dunán, vagy vasuton rendeltetési helyére. Májusban közel 100 ezer tonna kőolaj ment Angliába, közel 84 ezer tonna Franciaországba, közel 45 ezer tonna Olaszországba a Földközi tengeren.

A helyzet közelkelet felé sem kedvezőbb, mert Egyiptom csupán annyi kőolajat vesz át, amennyi a Romániába szállított gyapotmennyiségnek megfelelő, Palesztina és Szíria pedig a haifai finomítóból látja el szükségletét. Május hónapban Egyiptom mindössze 16 ezer tonna, Görögország 17 ezer tonna, Törökország 781 tonna román kőolajat vásárolt, Szíria pedig semmit nem vett. Ugyanakkor Bulgáriába 18 ezer tonna, Jugoszláviába 22 ezer tonna, Magyarországra 16 ezer tonna kőolajat szállítottak. Ezek az országok tehát a román kőolaj számára gyenge piacot jelentenek.

Illetékes helyen érdeklődéssel várják a román-német kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlődését. Május hónapban Németország 101 ezer tonna román petróleumot vett át, ebből 70 ezer tonnát a Dunán, a többi szárazföldön szállította el. Ugyanakkor azt is remélik, hogy a belföldi fogyasztás is javulni fog a gazdasági helyzet javulásával.

(=) A magántisztviselők céhének felhívása. A temesi magántisztviselők céhének tudomására jutott, hogy egyes tagjai rébeszélnek a tagokat, hogy lépjenek ki a céhből. A cég vezetősége ezért határozatot hozott, hogy mindazok ellen, akik a közös alkalmazotti érdekek védelmezését megnehezítik, az alapszabályokban előírt szankciókat alkalmazza. A cég vezetősége egyben felhívja a kilépő tagok figyelmét a cég alapszabályainak 11. és 14. szakaszaira, amelyek értelmében a tagok kilépésüket hat hónappal a pénzügyi év vége előtt írásban tartoznak bejelenteni a céhnek és tagságuk egész idejére a tagdíjat megfizetni.

= Kedvezőek a terméskilátások. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium a hozzá beérkezett jelentések alapján közli, hogy az általános terméshelyzet kielégítő, tekintetbe véve az állandó esőzéseket és a rendkívül kedvezőtlen körülményeket. A búzavetések jól fejlődnek és rozsdaveszély nem fenyeget. Nehézséggel jár a kukorica kapálása, mert nem áll elegendő munkaerő rendelkezésre. Az őszi árpa és repace aratása megkezdődött. Basarabiában az árpa és a zab jó terméssel kecsegtet. A szőlők helyzete is kielégítő.

(=) Kereskedők gyűlése. Besa Cornel képviselő, elnök a temesvári Kereskedők Egyesületének évi rendes közgyűlését július 14. napjának délelőtti fél tízenegy órájára hívta össze a volt Lloyd-palotában a Kereskedők Klubjába. A temesi Kereskedelmi Testület Szövetségének évi rendes közgyűlése július 21-én délelőtti fél tízenegy órakor lesz ugyanacsak a Kereskedők Klubjában. Mindkét gyűlést a kereskedelmi társadalom fontos aktuális kérdéseit beszéljük meg.

Gărăna Wolfsberg

1000 m. magaslati hely. Idény május 15-től október 15-ig. — Legelősebb nyaralótelep. 3 bazinos strand. Vasutállomás: Slatina-Mica. Autó csak rendelésre vár az állomáson. Prospektust készséggel küld: J. Weinfurter, Garana Wolfsberg, Slatina-Timisului.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Fomán Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.81, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márkta 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

= Meghosszabbított kiviteli tilalom. A hivatalos lap közli, hogy húsz hónapra, vagyis 1941. július 6-ig meghosszabbítják az aviatikai alkatrészek behozatalára rendelt kiviteli tilalmat. Kivételt csak a brassói Prerom mechanikai és precíziógyárnak szükséges alkatrészek képeznek.

= A tézsaárú maximális ára. A nemzetgazdasági minisztérium rendelete szerint havonta megállapítják azt a mennyiséget, amelyet a tézsaárúgyárnak termelni kell. A hadsereg szükségletein kívül a termelés harminc százalékát a polgári fogyasztás számára kell biztosítani és ez kg-ként 20.50 leies áron jön forgalomba ab gyár. A termelés további része szabadon adható el. A finom tézsaárú árát 26 leiben maximálták és a kereskedők ezt az árat tartoznak látható helyen kifüggeszteni. Kihágást követ el az a termelő, aki nem készíti el a hadseregnek szükséges, továbbá a 30 százalékos mennyiséget, a 26 leies tiszta árat nem tartja be vagy nem respektálja a hadsereg számára előírt minőséget. Azok a nagy és kiskereskedők, akik nem látják el kellően magukat és nem tartják be az árat, valamint a március 4-iki törvény intézkedéseit kihágást követnek el és a most említett törvény 27—32 szakaszaiban említett bírság alá esnek,

hónap elején beállt meleg napokon egy lágyabb szellő simul végig a határ őszi növényvilága felett. A fiatal farkas-pók felmászik egy-egy magasabb pontra, ahol megkapaszkodik a hevesen kihúzott pár szál háló fonáljába. A pórhoz fonómirigyeit működésbe hozza és kiengedi magából az ismert, levegőnél is könnyebb selymes fonálszerű váladékot. Amidőn ez az összebogozott fonál elég ahhoz, hogy a pókot a levegőbe emelje, az a lábait felkapja és a selyemfonál a kis léghajóst a magasba emeli. Repül a kis pók föl a magasba, a szelek szárnyán messze-messze szülőhelyétől, új otthon keresni. A lenge szellőcske közben megáll, a kis vándor léghajós leszáll egy új, ismeretlen világban, hogy ott elősegítse a természet életét és biztosítsa faja fennmaradását.

Bíró Pál

(=) **A bányászati gabonaárak.** A temesvári piacon a gabonaárak a következők: búza 610, tengeri 520, zab 620, tökmag 1500, napraforgómag 900 lei százkilénként. Kamilla-tea 46 lei kilónként. A piac csendes, üzletkötés alig van.

= **A tökmag kivételét betiltották.** Minisztertanácsi naplóval a mai napon betiltották a tökmag kivételét. Kivétel képez a kikötőkben és vasúti állomásokon levő exportárúk, amelyek külföldi állomásra feladattak.

= **A paprika hamisításának meggátlása.** Az utóbbi időben beérkezett jelentések szerint a piacon kukoricaliszttel, korpával telített paprikát hoznak forgalomba, továbbá más olcsóbb termények őrletét mint vöröspaprikát hozzák forgalomba. Ennek elkerülése végett az őrlemalmok a jövőben csak egy és negyedkilós lepecsételt csomagokat hozhatnak forgalomba, amely ellenőrző szalaggal van ellátva, a fogyasztási adó ellenőrzésének pecsétjével.

= **Tizenegyezer leiben maximálták ab Bucuresti a tűzifát.** A Hivatalos Lap legutóbbi számában megjelent a nemzetgazdasági miniszter ama rendelete, amelyben Bucuresti részére a tűzifát vagononként 11.000 leiben maximálta, ab Bucuresti állomás. Ez az ár I-a búkkhasábra, vagy ezzel egyenértékű fára értendő, az ennél jobb, vagy gyengébb minőségűek ára arányosan csökken, vagy emelkedik. A rendelet szabályozza, hogy beszállítási költségek, detailkereskedői haszon, stb. címén mennyi adható hozzá a fenti alapárhoz.

= **Kijelölték a gyapjúgyűjtő központokat.** Ismeretes, hogy a gyárak gyapjúkvotáinak megállapítása végett, azoknak június 30-ig be kell jelenteni készleteiket. A gyapjúközpont felállításáról szóló törvény alapján a nemzetgazdasági minisztérium kijelölte azokat a szerveket, amelyek a gyapjúgyűjtést végzik.

Temesvárott a mezőgazdasági szindikátus Temesvár székhellyel fog gyapjút gyűjteni.

= **Pénzügyi láttamozásra kerülő ügyleteknél készpénzben fizetendő a repülőilleték.** Az egyes pénzügyigazgatóságokhoz rendelt érkezett a nemzeti légügyi alap pénztárából, amelynek értelmében minden olyan ügylet esetében, amelynek iratát a törvény értelmében láttamozás végett be kell mutatni a pénzügyigazgatóságon, a jövőben az esedékes repülőbélyegilletéket nem bélyegben, hanem készpénzben kell leróni. Kivétel képeznek a kérvények, valamint az okiratok másolatai, amelyek repülőilletékét ezentúl is bélyegben róják le. A pénzügyigazgatóságok a befizetett összegekről nyugtát állítanak ki, amelybe bevezetik, hogy a kérdéses összeget repülőbélyeg fejében hajtották be, egyben pedig azt is feltüntetik, hogy milyen iratért rótták le az illetéket. A láttamozásra került iratokra, valamint azok másolataira pecséttel igazolást vezetnek rá és az igazolásban úgy a behajtott összeget, mint a nyugta számát feltüntetik. Az új rendelkezés már életbe is lépett.

= **Maximálják a műjég árát.** A Hivatalos Lap tegnapi száma közli a nemzetgazdasági miniszter rendeletét, amelyben a műjég árát a következőképpen maximálta: A 25 kgr-os jégtömbök nagybani ára tömbönként 28 lei, ab gyár. Ugyanezek detail ára 32 lei, a fogyasztóhoz házhoz szállítva. A rendelet június 24-én lépett életbe.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

SPORTESEMÉNYEK

A bucurestii atlétikai bajnokság második napja

A kerületi atlétikai bajnokságok második napja is jó eredményekkel zajlott le. Részletek:

200 m-es gát: 1. Koppány Viforul Venus 29.5 mp. 2. Ionescu Stefan Venus 31 mp. 400 m. gát: 1. Koppány 61.2 mp., távolugrás: 1. Jost V. D. 636 cm., női távolugrás: 1. Sebesi Juci 480 cm., női magasugrás: 1. Riegler Rodica Venus 135 cm., 2. Sebesi Juci 135 cm. 200 m.: 1. Cristea Venus 24.4 mp. Ifjúsági bajnok Fligel Károly V. D. 23.9 mp. 1500 m. ifjúsági: 1. Sucitu N. V. D. 4 p.

29 mp. 3000 m.-es ifjúsági: 1. Kocz László Venus 9 p. 41.6 mp. 5000 m.: 1. Dinu Cristea St. Roman 16 p. 22.8 mp., rudugrás: 1. Eilhardt St. R. 360 cm., görög diszkoszvetés: 1. Gurau V. D. 38.70 m., ifjúsági bajnok R. Popescu 32.92 m., gerelydobás: 1. Vamanu St. R. 49.46 m., kalapácsvetés: 1. Gurau 32.27 m. A Viforul Dacia 11 ifjúsági, 10 szenior és 3 női bajnoksággal első helyen végzett az egyesületek között. 2. Venus. 3. Stadiul Roman. 4. Victoria. 5. Metropola. 6. CFR.

A bányászati atlétikai bajnokságok szombaton kezdődnek

A bányászati liga szombaton és vasárnap a Rapid pályán rendezti meg az ideai atlétikai bajnokságokat. Szombaton tizenhárom, vasárnap pedig tizenkét versenyszámból áll a nagy szakértelemmel összeállított műsor. A versenyre június 27-ig lehet benevezni és azon előreláthatólag nagy számban indulnak majd a versenyzők. Eddig az aradi Astra és CAA, a temesvári CFR és Electrica jelentették be, hogy több versenyzőt indítanak a bajnoki versenyeken. Biztosan elküldik atlétáikat az UDR, a rékási sportegylet, a lugosi Jahn és a temesvári Rapid sportegylet is. Így tehát népes mezőnyök lesznek és a közönség szép küzdelmeket láthat. A versenyek mindkét napon délután három órakor kezdődnek. Belépődíj nincs, mert a bányászati atlétikai liga vezetősége ezáltal is lehetővé akarja tenni, hogy a közönség minél nagyobb számban jelenjen meg a versenyeken.

Sporthírek mindenfelől

3 perc 53.6 mp.-nyit futott Anderson Stockholm! A versenyen finn atléták is indultak. Az eredmények: 400 m.: 1. Ljunggren 50.6, 2. Malmberg 50.9. 1500 m.: 1. A. Andersson 3:53.6, 2. Nilsson 3:54.6, 3. Östvall 3:56.4, 4. Kristiansson 4:00.4, 5. Ekholm 4:00.8. — 3000 m.: 1. Hellström 8:30.2, 2. Heinström finn 8:31.8, 3. Arvidsson 8:34.8. — Magas: 1. Nicklén finn 197, 2. Ödmark 194, 3. Duregard 184. — Távol: 1. Stenqvist 700, 2. Ehaesson 699. — Gerej: 1. Nikkanen finn 71.61, 2. Atterwall 64.24, 3. Tegstedt 61.73. — Kézigránátvetés: Nikkanen finn 73.52, 2. Atterwall 69.50. — Súly: 1. Berg 14.76, 2. Fernström 14.08.

Uj gátfutó világrekord. A Princeton-egyetem meghívási atlétikai versenyének hőse Wolcott volt. Az elmúlt évek legjobb gátfutója megnyerte a 120 yardos gátfutást 13.9 mp.-el, a 220 yardos gátfutást pedig 22.5 mp.-cel. Közben 200 m.-nél is feszítettek ki célszallagot és itt ideje 22.3 mp. volt.

Mindkét távon ideje új világrekord. A régieket Owens tartotta 22.6 mp.-cel mindkét távon, (Ovens-nél a 220 yardos időt fogadták el 200 méterre is, mert jobb volt, mint a fennálló világrekord.

Körösi 59.8-as idővel ismét legyőzte Elemérit a BEAC uszóversenyén 100 m. gyors: 1. Körösi UTE 59.8, 2. Eleméri MAC 1:00.2, 3. Végházi BBTE 1:02.2, 100 m. hát: 1. Galambos UTE 1:13.8, 2. Farkas UTE 1:16.7. 200 m. mell: 1. Fábian MAC 2:55.8, 2. Kánya WMTK 3:02.6 3×100 m. vegyesváltó: 1. UTE (Galambos, Angyal, Körösi) 3:28.6, 2. MAC 3:44.4. Angyal mellen 1 perc 12 mp.-t uszott. 800 m. gyors: 1. Tátoš ETC 10:24.4, 2. Gróf UTE 10:28.

Az FC Ploesti készülődése az A. osztályos mérkőzésre. Az FC Ploesti csapata bejutott az A. osztályba és megkezdte előkészületeit, hogy ott meg is állja a helyét. Hír szerint a ploestii egyesület az azzal a tervvel foglalkozik, hogy leigazoltatja Marksteinert, Thierjungot, Siclovant. Itt említjük meg, hogy Dobra, az FC Ploesti válogatott fedezetjátékosa rövidesen újból Budapestre utazik, ahol Molnár dr. újból megvizsgálja, úgy, hogy a játékos az ősszel már valószínűleg játszani fog csapatában.

Bécs—Budapest 3:2. A két város súlyemelőinek küzdelméből a bécsiek kerültek ki győztesként. Kilóteljesítmény: 1615:1555. A budapesti városközi versenyen a magyar könnyűsúlyú Ambrozi 325 kg-mal győzött, közben a kétkaros nyomásban 97.5 kilógrammal új magyar rekordot emelt.

Popovici Mihai a Ripensia alelnöke. Popovici Mihait, a Gloria elnökét Temesvárra nevezték pénzügyigazgatónak. A kiváló sportember így kénytelen megválni az aradi Glória elnöki tisztségétől. A temesvári Ripensia legutóbbi ülésén Popovici Mihait az egyesület alelnökévé választották.

Sípos nem utazik Zágrábba. A Rapid FC csapata nagyszerűen megállotta a helyét a kis KK-ban, mert kétszer egymásután legyőzte a Hungária együttesét. A román csapat hasonlóan nehéz feladat előtt áll, mert ezuttal a Gradjanszky ellen kell játszania, amelyben tudvalevően a horvát válogatott nyolc játékosa szerepel. A vasutascsapatban Sípos nem játszik, mert nem utazhat el Zágrábba. Helyét vagy Cociuban, vagy pedig Simkó fogja betölteni.

A Gloria CFR feloszlik ha... A Gloria CFR vezetősége megdöbbenéssel értesült arról, hogy a Micát nem fogadják be az A. osztályba és ugyanakkor eirendelték a Victoria — Universitatea minősítő mérkőzést. A Gloria CFR vezetősége kijelentette, hogy amennyiben ez megtörténik, azonnal feloszlatják a csapatot.

Az olasz főiskolás bajnokságok Torinóban kitünő eredményekkel zajlottak le. A győztesek: 100 m.: Marti (Milano) 10.7 mp. 200 m.: Gonnelli (Milano) 21.9 mp. 400 m.: Slataper (Turin) 51 mp. 800 m.: Olivieri (Padova) 1 p. 59.4 mp. 1500 m.: Rosanova (Róma) 4 p. 10.1 mp. 5000 m.: Donno (Milano) 15 p. 58 mp. 110 m. gát: Della Bernardina (Padova) 15.5 mp. 400 m. gát: Dell Grande (Florenz) 56.6 mp. Magasugrás: Donandoni (Róma) 185 cm. Távolugrás: Bologne (Torino) 680 cm. Hármassugrás: Beggaglio (Genova) 14.76 m. Rúdugrás: Boscutti (Padova) 380 cm. Diszkoszvetés: Nascimbene (Pavia) 40.50 m. Súlydobás: Paolone (Neapola) 13.82 m.

Bécs—Budapest ökolívómérkőzés Budapesten. Bécs és Budapest ökolívói vasárnap mérik össze erejüket a magyar fővárosban.

Mozi

Fenyegetés

A Corso mozi új filmje

A film cselekménye a jelenlegi háborúban játszódik le. Az idegháború már a döntő összecsapás előtt megviselte egész Franciaországot. Párisban a Pantheon — szálloda lakói, akik külföldi menekültek, a szép Denise körül gyülekeznek. A leány, aki egy angol újságíró menyasszonya, bátorítja őket. Amikor a szálló egyik lakója a frontra utazik, elkíséri a határállomásig, hogy örömet szerezzen neki. Közben vőlegénye Párisba érkezik és mindent megtudva, azt hiszi a leány elfordult tőle. Már kétségbeesetten várja Londonba, de akkor megérkezik Denise és minden jóra fordul. Az érdekes fordulatokban bővelkedő filmben kitünő színészek szerepelnek. Már a nevek: Erich V. Stroheim, Mireille Balin, John Loder és Ginette Leclerc biztosítékai a jó film sikerének.

MOZIK MŰSORA:

Csütörtök, június 27.

APOLLÓ: Kaliforniai kaland (angol film.)
CAPITOL: A kegyes hazugság (német film),
CORSO: Fenyegetés (francia film),
SCALA: Maja kettős házassága (német film)

Rádió

CSÜTÖRTÖK—JULIUS 27.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási, egészségügyi tanácsok. 12.10: Jonita Baditá népi zenekarának hangversenye. 13: Mircea Ciolan éneklő-fűrészen játszik. 13.20: Időjelzés, sporthírek. 13.30: A rádió zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A rádió zenekara hangversenyének folytatása. 15: Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Tudományos krónika. 19.16: Régi német zene hanglemezekről. 19: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Felolvasás. 20.20: Arta Florescu románcokat és régi román dalokat énekel. 20.45: Hírek. 21.05: Szimfonikus hangverseny hanglemezeiről. 21.30: Hangverseny. 22.10: Hírek, sporthírek. 22.30: Szimfonikus hangverseny hanglemezeiről. 23.02: Külföldi dalénekesek hanglemezei. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: A rádió szalonzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Höléczy Ákos jazz-énekegyüttese. 18.40: A kartell kérdés, előadás. 19.05: Hanglemezek. 19.45: Nádi élet az Alföldön, előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Magyar Imre emlékezete, hanglemezekkel. 21.20: Az operaház zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A rádió-zenekara. 24: Hírek, német, olasz, angol, francia és esperanto nyelven. 24.25: Tánclémezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.45: Pető Imréné énekel, zongorán kíséri Pető Imre. 21: Hírek. 21.25: Rendőrzenekar. 22.35: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, JUNIUS 28.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.55: Cerbu Eugen akkordeon számokat ad elő. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Predescu Victor zenekara. 14: Hírek. 14.20: A Predescu zenekar folytatja hang-

versenyét. 15: Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Műszaki posta. 19.16: Régi olasz zene hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Előadás. 20.20: Grozuta Alexandru románcokat énekel. 20.45: Hírek. 21.05: Francia operaest. A szünetben (22.10—22.30:) hírek, sporteredmények. 23.20: Szórakoztató hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Balalajka-zenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés. 14.30: Hanglemezműsor. 15.30: Hírek. 17.10: A magyar helyesírás, felolvasás. 17.45: Időjelzés. Hírek. 18.15: Lengyel Gabriella hegedül. 18.45: Műszaki felolvasás. 19.15: Tánclémezek. 19.50: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: „Mikrofonnal a Duna medrében.” Közvetítés az óbudai Árpádhid pilléralapozásáról. Beszélő Budinszky. 20.40: Küllügyi negyedóra. 21: A rádió tarka estje az „Ujságírónap”-on. Közvetítés az Angol-parkból. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Hanglemezműsor. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.45: Filmdalok hanglemezeiről. 20.15: Cigányzenekar. 21: Hírek. 21.25: A koncertfűvészenekar hangversenye. 22.10: „Harsányi Kálmán, a költő”. Rónai György felolvasása.

SZOMBAT, JUNIUS 29.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 12.10: Az első gárda tűzrezred zenekara. 12.50: Mandolin négyes. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió zenekara. 14: Hírek. 14.20: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Közlemények. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Színházi és filmkrónika. 19.16: Az első gárda tűzrezred táncczenekara. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Előadás. 20.20: Stefanescu Goanga énekel. 20.45: Hírek. 21.05: A rádió postája. 21.20: Szórakoztató és táncczene. 22.10: Hírek, sporteredmények. 22.30: A táncczene folytatása. 23: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

TRÓNUSDÖNTŐ
BALETTCIPŐA Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN-BÁN ANDRIS

14

17.

Bath, 1837 július 2.

Mindent megtudtam.

Apám már nincsen az élők között.

Ma reggel bejött a szobámba Gwendolin, a Sisters Brown idősebbik tagja.

— Liane, — sziszegte — a lányoktól tudom, hogy maga még nem csomagolt. Ma feltétlenül rakja bőröndjébe azokat a holmikat, amelyekre a legközelebbi három hét alatt szüksége lesz. Holnap reggel hétkor megjelennek az intézet előtt a külön megrendelt postakocsik és indulunk. Készüljön tehát.

Ezzel méltóságteljesen kilebegett az ajtón.

Nem telt azonban bele félóra sem, amikor újból megjelent. Azt gondoltam, ellenőrizni kívánja, megkezdtem-e a csomagolást. Elégtétlenül szolgált, hogy éppen a nyitott bőrönd előtt állottam és így nem zsörtölődhetik és nem gáncsolhat.

Miss Brown Gwendolin arcán azonban nem ült a megszokott szigorú kifejezés. Valami szomorúság árnyékolta az arcát. Odalépett hozzám, száraz, sóvány karjával átölelte a nyakamat és tőle szokatlanul szelíd hangon szólt:

— Liane, gyermekem, jöjjön csak velem.

Levezetett a társalgóba, amelynek küszöbére azért sem tettem a lábamat, amióta karácsony másnapján az a fájdalmas jelenetem volt ott az apámmal.

A társalgóban Bruce ügyvéd várakozott reám. Bruce Rosalie édesapja, akit akkor ismertem meg, amikor a múlt év szeptemberében náluk voltam Rosalie nevenapján a zsúron, amelyen először találkoztam James Oliver hadnaggal,

— Kedves leányom, — kezdte Bruce ügyvéd — szomorú dolgot kötelességem magával közölni.

— Mit? — jajdultam föl.

Az ügyvéd kabátja belső zsebéből iratokat szedett elő és folytatta szavait:

— Az ön apja, Mister Patrick Mac Bennet hajókormányos Keletindióban, Kalkutta városban hirtelen meghalt. Itt van a halálesetről a hivatalos értesítés.

Szétteregte az egyik iratot és a társalgó terem asztalára fektette azt.

Aztán tovább beszélt:

— Amikor az édesapja karácsony másnapján hirtelen utra kelet, előbb felkeresett engem. Különböző megbízatást adott magára vonatkozólag. Nálam hagyott akkor egy lepecsételt vastag borítékot is azzal, hogy ha visszatér, akkor vissza kell azt neki adnom, ha azonban halál érné, akkor bontsam föl. Sajnos, bekövetkezett a halál és én a meg-hagyáshoz híven felbontottam a levelet. A levél szabványos végrendeletet tartalmaz, amelyben Mister Patrick Mac Bennet hajókormányos minden ingó és ingatlan vagyonának egyedüli örökösévé egyetlen leányát, Miss Liane Mac Bennetet nevezi meg. A végrendelet már jó néhány esztendő előtt készült. Ez természetesen is. Hajósemer a tengeren állandóan életveszélyben van és sohasem tudja, hol éri a vég. A végrendelet alá azonban az apja 1836 december 26-án pár órával elutazása előtt záradékot írt. Ebben azt a kívánságát fejezi ki, hogy halála esetén a leánya nagykörűvé váljék és maga határozon további sorsa fölött.

Mély szomorúság fogott el apám halálának halatára. Két szememből szakadatlanul pergett a könny. Nem sírtam zokogva, de feltartóztathatatlanul.

Már nem gondoltam arra, hogy utolsó találkozásunkkor duzzogva, neheztelve váltam el apámtól. Elvesztése fölött nagy fájdalmat éreztem, a mely a szívembe hasított.

Nem tudtam válaszolni az ügyvéd szavaira. Az nem is várt feleletet, mert tovább beszélt:

Már megtettem a szükséges lépéseket, hogy nagykörűnek nyilvánítsák. Mint a végrendeletben megnevezett ideiglenes gyám benyújtottam az erre vonatkozó kérvényt az árvaügyi hatósághoz. Na-

Budapest I. 9: Ébresztő, hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Róm kat. istentisztelet. 12.15: Gör. kat. istentisztelet. 13.20: Időjelzés. 13.30: Az Operaház zenekara. 14.45: Hírek. 15: „Arató nóták” Utry Anna és László Imre énekszámai cigányzenekisérettel. 16: Harsányi Gizi meseórája. 16.30: A Weidinger szalonzenekar műsora. 17.30: „Erdélyi pillanatképek” Sz. Szappanos Gabriella felolvasása. 18: Hírek. 18.15: Heinemann—Jazz. 18.45: Rádió a rádióról. 19.15: „Nyilik a rózsza”. Hangfelvétel, összeállította Gecső Sándorné. 19.35: Hanglemezműsor. 20.15: Hírek. 20.25: „A fülemüle” Arany János költeménye, elmondja Bodnár Jenő a budapesti Nemzeti Színház tagja. 20.40: Sporteredmények. 20.55: „Nyár a Balatonon”. Hangképek a Balaton életéből. Irta és összeállította Csanády György. 22.40: Hírek, sporthírek. 23.10: Tánclémezek. 24: Hírek német, angol, olasz és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15: Melles Béla zenekarának műsora. 17.30: Magyar szerzők egyházi művei. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.45: Klenka János dr. felolvasása Beyreuthról. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATAI

Csütörtökön, június 27-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszer-tár.

Gyárvarosban a Baéa Cartan téren levő Maszalts gyógyszer-tár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

pok kérdése, hogy a döntés megtörténjék. Nem hiszem, hogy mint nagykörű leánynak kedve volna továbbra is az intézetben maradni. Különben sincsen értelme az ittmaradásnak, mert hiszen az intézeti iskolát már teljesen kijárta. Mint végzett növendék az én leányom sem tér többé vissza ide. Ugy gondoltuk, hogy nem utasítja vissza, ha felajánljuk magának vendégszeretetünket. Maradjon nálunk, Liane, amíg majd elhatározza, hogy mihez kezdjen és melyik városban telepedjék le. Gyermekkorától kezdve itt tartózkodott a leánynevelő intézetben, a világi élet magának majdnem teljesen idegen. Ugy hiszem, hogy a feleségem megfelelő anyahelyettes, a leányom pedig jó barát nő lesz a maga számára.

Nem érdekelt engem a vagyon, nem érdekelt a nagykörűség. Mikor azonban Bruce ügyvéd azt mondta, hogy a házában lakhatom, jóleső érzéssel hallgattam oda. Nemcsak azért, mert a hosszú intézeti esztendő egyhangúsága után már szerettem volna némi változatosságot, hanem azért is, mert nem kell ilyen módon elmenem Sisters Brownék és a növendékek társaságában Skóciába, itt maradhatok Bathban és megnyílik számomra a lehetőség, hogy találkozzam James hadnaggal.

Most amikor megtudtam szegény apám halálát, úgy éreztem, hogy széles e világon senkim sincsen, csak egyedül James Oliver.

— Elfogadja otthonunkat otthonának? — kérdezte Bruce ügyvéd.

Szavai kellemesen ráztak fel elgondolkodásomból.

— Elfogadom, — feleltem — előre is köszönöm nagy szíveségüket.

— Akkor hát legyen szíves visszatérni szobájába és a holmiját becsomagolni. Nekem még egyet-mást el kell intézennem Miss Brownnal, aki szíves lesz velem jönni az irodájába, hogy megnézzük, hogyan állanak a maga számadásai és van-e még tartozása az intézettel szemben.

Az utolsó szavakat már csak futólag hallottam, mert éppen akkor tettem be magam után az ajtót.

Most már aztán igazán fűrgén akartam neki látni a csomagolásnak, mert már nem volt szó skóciai utazásomról, hanem arról, hogy a városban maradok.

(Folytatjuk)

Lapzárta

Az olasz hadvezetőség minden intézkedést megtett Korzika megszállására. A csapatok és a szállítóhajók Livorno kikötőben készen állnak az indulásra.

★

A Havas ügynökség jelenti, hogy a bordeauxi Szent Viktor székesegyházban tartott gyászistentiszteleten megjelent Lebrun elnök, Petain marsall miniszterelnök, Janneney, a szenátus elnöke, Herriot, a kamara elnöke, Chaumets helyettes miniszterelnök, Weygand tábornok, Laval és Marquet miniszterek, Reynaud volt miniszterelnök, Einac, valamint a városban tartózkodó szenátorok, képviselők és a diplomáciai kar, a pápai nuncius vezetésével. A gyászistentisztelet után az előkelőségek menetben vonultak a hősi halottak emlékművéhez. Az arcokról fájdalom megindultság tükröződött vissza. Sokan könnyeztek. Lebrun elnök és Petain marsall leterdéltek az emlékmű előtt, miközben felharsant a katonaság kürtjele: Imához! Amikor felegyenesedtek, tompa hangon kiáltották a jelenlevők: Éljen Franciaország!

★

Hír szerint a Haway szigeteken állomásozó amerikai flotta elhagyta támaszpontját és elindult a Panama csatorna felé. Egyes lapok azt írják, hogy mindössze nagyobb szabásu hadgyakorlatról van szó, mások viszont azt állítják, hogy az Egyesült Államok a békülékeny szellem felülkerekedését akarja bizonyítani Japán irányában.

★

Paskov Nicolae volt bolgár képviselőt letartóztatták és internálták. Rajta kívül állítólag többeket is letartóztattak, köztük Georgiov volt miniszterelnök fivérét is, a macedon forradalmi szervezet volt vezetőjét. Az államellenes szervezkedés újabb akciót indított, ezért volt szükséges a mozgalom vezetőinek letartóztatása.

★

Holland Indiában kanadai csapatok szálltak partra a gyarmatokon levő angol-francia helyőrségek megerősítésére.

Spanyolország egy része ellenséges hatalom kezében van...

Madridból jelenti a DNB: Az Alcazar című lap Spanyolországban Gibraltárra vonatkozó követelesével foglalkozik és azt írja, hogy Spanyolország a polgárháború idején sem feledkezett meg Gibraltárról, majd a következőképpen folytatja: Egy nemzeti érzelmű mozgalom nem engedheti meg,

Spanyolország egy része idegen, sőt ellenséges hatalom kezében legyen.

Ha Spanyolország birtokában lenne Gibraltárnak, sohasem gördítene akadályt a kereskedelmi hajók áthaladására ellen. A lap végül annak a reményének ad kifejezést, hogy Gibraltárban az angol lobogót rövidesen a spanyol váltja fel.

ÚJ KÖNYVEK

— Maróczy Géza: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak, mestereknek. A legnagyobb magyar sakkmeister olyan munkával lép a közönség elé, mely összefoglalja hosszú és eredményes pályafutásának tapasztalatait. Maróczy megalkotta a nagy magyar sakk-könyvet, azt az átfogó és mindenre kiterjedő munkát, mely eddig nálunk hiányzott. Nagyalakú kimerítő teljes és rendszeres sakk-könyv ez, egy pedagógiai érzékkel megáldott kiváló elme alkotása. Megbízható oktatója a kezdőknek, tapasztalt kalauza a haladóknak, de értékes mondanivalói vannak olyanok számára is, akik már a mesterfokot is elérték. Maróczy Géza új sakk-könyve: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak, mestereknek, rengeteg ábrával és feladvánnyal, Pantheon kiadásban, szép kiállításban fűzve 216, kötve 285 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Hirdessen a Déli Hírlapban

— Az európai élet fejlődése. Charles Seignobos a Sorbonne tanára írta ezt a kitűnő új könyvet. Tartalmából kiemeljük Európa születése. Nyelvek eredete, népek alakulása és vándorlása. Nyugat-, közép- és keleteurópai népek. Nemzetek kialakulása. Renaissance. Reformáció. Vallásháborúk. Központi kormányzatok. Merkantil iskola. Felvilágosult zsarnokság. A társadalom átalakulása. Háborúk és rendszerváltozások. A nagy háború és következményei. Kommunista diktatúra. Tekintélyrendszerek. Válságok. Állami közbelépés. Az élet átalakulása. Új formák felé. Charles Seignobos: Az európai élet fejlődése, Az Európai kultúra története sorozatban jelent meg. 492 lapon, Athenaeum kiadásban, szép kiállításban és pompás díszes kötésben 275 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— Linnankoski: Menekülés. Finn eredetiből fordította N. Sebestyén Irén. Megmenekülhetnek-e szenvedélyek, önzésük és hazugságaik hálójából a naiv és támpósan ravasz, erővel, elszánással és kényes lelkiismerettel tele finn parasztok, van-e reményesség békés, boldog jövőre, Vagy el kell-e pusztulni egy egész családnak kényszerhelyzetben egymásra zsufolódott bűneik miatt? — Erre a kérdésre felel Linnankoski nagyszerű regénye. Zúgó fenyvesek, ezüsttel csillogó tavak díszletében, hős északi rokonaink között, a mieinkhez olyan hasonló bölcs és kemény parasztok világában mély emberi feszültségek viszik előre a megbékítő befejezésig a „Menekülés” fordulatos, megható erőteljes meséjét. Linnankoski: Menekülés Athenaeum kiadásban, szép kiállításban, díszes vászonkötésben 137 lei.

— Tersánszky J. Jenő: Az én fiam, az ifjúságnak, az örömeinek, a gondtalanságnak, az élet ragyogó álmokkal teli első korszakának megragadó, remekbeírt regénye. A könyvben a világhírű énekes mondja el a művészi pályán való elindulásának történetét, az iskolapadból való megszökésének mulatságos és megható előzményeit. A két rossz diák története, akiket egy iskolai csíny alkalma odakényszerít, hogy erőnek erejével az osztály első tanuló közé kell emelkedniük, mindnyájuk ifjúságának, tanulmányainak kedves szorongásait, ártatlan bűnözéseit, utólag megmosolyogató, de akkor élet-halál fontosságú problémáit állítja elénk. Tersánszky J. Jenő: Az én fiam c. regénye az Athenaeum kiadásában szép kiállításban, díszes vászonkötésben 152 lei minden könyvkereskedésben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő Bratianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul

ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy lei, legkisebb apróhirdetés tíz lei. más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Oktatás

Német órák gyors eredménnyel, havi 150 leiért IV., Str. Bratianu 7. I. em. 6 ajtó. 1104

Alkalmazás

Alkalmazást találhat három inas és cipészsegéd üzletvezetésre. Egy műszerész, egy szobafestőmester és egy cipészmester inast keres. Ezenkívül egy házaspár is alkalmazást találhat, mint házmester. Érdeklődni lehet a Magyar Népközösség irodájában délelőtt 9—1 és délután 4—7 óra között. 1110

Géplakatost, sofőr vizsgával azonnalra felvesz. Ing. Schedivetz IV., Str. Bratianu 39. 1095

Bejárónót keresek a délelőtti órákra hetenként kétszer, feltétlen tiszta, rendes asszonyt, aki szépen mos is. Cím Somogyi II., Str. Dacilor 10. 1110

Állást keres

Gazdatiszti állást keres, a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatlall rendelkező fiatalember. Bencsik P. Oradea, Tribunalului 6.

Irodakaritást, mosást, vasalást vállalok, Munkás-telep Str. Batania 47. 1101

Lakás

Kiadó különbejáratú szépen bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használatlall. Központi fekvés. Cím a kiadóban. 1108

Kiadó teljesen különbejáratú szépen bútorozott szoba falimosdóval. III., Str. Domnita Balasa 22. 1108

A Bulev. Regele Ferdinand 1 szám alatti házban (volt Löffler A. palota)

modern kétszobás garzonlakás

augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

3 szobás

földszintes modern lakás központi fűtéssel, az új helytartósági palota mellett, augusztus 1-re kiadó. Telefon: 40—79, vagy 19—18.

Állás-vétel

Linoleumot jókarban lévő, nagyobb mennyiséget megvételre keresek. Waltrich II., Piata Traian 8. 1102

Feladó: vászonfüggöny, állólámpa, vilany. Megtekinthető I., Str. Sergent Musat 1. parter. 1105

4 kerekű kézikocsi jutányosan eladó. III., Bulev. Eroilor dela Tisa 55. 1107

Bevezetett forgalmas fűszerüzlet más elfoglaltság miatt eladó. Cím a kiadóban. 1109

Cserépkályhát megvételre keresek IV. Str. Camellei 64. Telefon: 14—10. 1103

Traktorok: Hanomag, Hart-Parr. Kasse és Ford, továbbá elevátorok, cséplők, magánjárók, daráló henger székek és herefejtők azonnalra kaphatók. Kedvező feltételek. Ing. Schedivetz IV., Str. Bratianu 39. 1108

Különléte

Akar Ön is 6 milliót nyerni? Vegye meg állami sorsjegyét March dohánytőzsdéjében Timisoara IV., Piata Küttl 1. Új játékterv. ¼ sorsjegy 200 lei. Ki nálam vesz, milliómos lesz! 1107

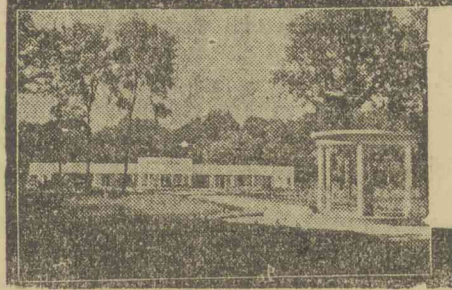
Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle *Ullom-tejkermet*, *Ullom-tejszappant* és *Ullom-pudert*, *három színen*. Kapató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Bratianu.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.

Szezón: május 1-től október 15-ig